

Technická univerzita v Liberci

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Sociálních studií a speciální pedagogiky

Studijní program: Speciální pedagogika

Studijní obor: Speciální pedagogika pro vychovatele

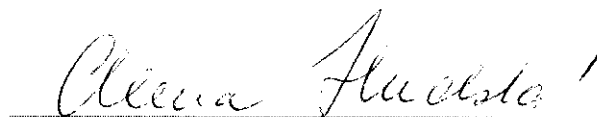
VOLNÝ ČAS MLÁDEŽE
LEISURE TIME OF THE YOUNG

Bakalářská práce: 10-FP-KSS-1007

Autor:

Alena Hudská

Podpis:

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Thelenová.

Konzultant:

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
83	23	0	0	17	3 + 2CD

V Liberci dne: 14. 4. 2011

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

pro (kandidát): Alena Hudská
adresa: U Obchodní komory 1193/4, 460 01 Liberec 1
studijní obor (kombinace): Speciální pedagogika pro vychovatele
Název BP: Volný čas mládeže
Název BP v angličtině: Leisure Time of the Young
Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Thelenová
Konzultant:
Termín odevzdání: duben 2011

Poznámka: Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování BP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 19. 3. 2010

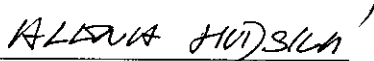

děkan

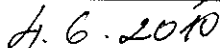

vedoucí katedry

Převzal (kandidát):

Datum:

Podpis:

Název BP: VOLNÝ ČAS MLÁDEŽE

Vedoucí práce: Mgr. Thelenová Kateřina

Podpis:

Cíl: Analýza činností realizovaných v rámci volného času mládeže.

Požadavky: Formulace teoretických východisek, příprava průzkumu, sběr dat, interpretace a vyhodnocení dat, formulace závěrů.

Metody: Dotazník, strukturovaný rozhovor, časový snímek.

Literatura: FILIPCOVÁ, B. *Člověk, práce, volný čas*. 1. vyd. Praha: Svoboda 1966.
HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. *Pedagogické ovlivňování volného času. Současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál 2008, ISBN 978-80-7367-473-1.
HÁJEK, B., PÁVKOVÁ, J. a kolektiv. *Školní družina*. 2. vyd. Praha: Portál 2003. ISBN 978-80-7367-268-3.
PÁCL, P. *Sociologie životního způsobu*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989.
PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál 2002, ISBN 80-7178-711-6.
STAŇKOVÁ, V. *Výchova mimo vyučování v Domově mládeže*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988.
VERDON, J. *Volný čas ve středověku*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad 2003, ISBN 80-7021-543-7.

Čestné prohlášení

Název práce: Volný čas mládeže

Jméno a příjmení autora: Alena Hudská

Osobní číslo: P09000785

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

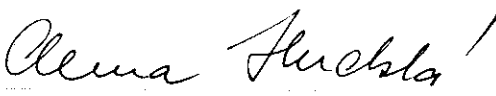
Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 14. 04. 2011

Alena Hudská

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Mgr. Kateřině Thelenové za odborné vedení bakalářské práce a cenné připomínky. Rovněž děkuji všem spolupracovníkům Domova mládeže, Zeyerova ul., Liberec, kteří mi pomohli při získávání potřebných informací a byli nápomocni s radou v podobě předaných zkušeností a materiálových podkladů k práci. V neposlední řadě děkuji studentům za jejich ochotu při vyplňování dotazníků.

Název bakalářské práce: Volný čas mládeže

Název bakalářské práce: Leisure Time of the Young

Jméno a příjmení autora: Alena Hudská

Akademický rok odevzdání bakalářské práce: 2010/2011

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Kateřina Thelenová

Anotace

Tato práce se zabývala volnočasovými aktivitami studentů středních škol, kteří během týdne bydlí v domově mládeže v Liberci, a studují střední školu. Na víkend pak odjíždějí domů k rodičům. Práci tvořily dvě stěžejní části (teoretická a praktická). Cílem teoretické části bylo definovat pojmy volný čas a mládež, objasnit funkce a význam volnočasových aktivit v životě jedince a ve společnosti. Praktická část zjišťovala pomocí dotazníku a časového snímku způsoby trávení volného času. V práci jsem analyzovala, jakým způsobem respondenti tráví svůj volný čas, kterým volnočasovým aktivitám se věnují, s kým tyto aktivity provozují a také v jakém časovém rozmezí. Výběr volnočasových aktivit, které respondenti uváděli v časovém snímku, byl samozřejmě ovlivněn počasím a ročním obdobím.

Při zjišťování faktů byl využit anonymní dotazník a časový snímek. Pomocí těchto dvou metod se podařilo potvrdit předpoklad, že téměř polovina studentů označuje zábavu na počítači za nejčastější činnost ve svém volném čase. Dále se podařilo potvrdit předpoklad, že alespoň polovina respondentů má možnost využívat svůj volný čas podle svých představ.

Klíčová slova: Volný čas, mládež, výběr volnočasových aktivit, zábava na PC a sledování TV, využití volného času podle svých představ.

Summary

This work dealt with the leisure activities of students who live during the week in the youth home in Liberec and study at school. On weekends are going home to their parent's house. The work consisted of two main parts (theoretical and practical). The object of the theoretical part was to define the concepts of leisure and youth to clarify the function and the importance of leisure activities in a human life and the community. The practical part was helping to find out from the questionnaire and the time frame's ways of spending free time. In my work I analyzed the respondents how they spend their free time, which is devoted to leisure activities with whom I run these activities and in what space of time. The choice of leisure activities were reported by respondents in the frame time that was obviously influenced by the weather and the seasons.

In the determination of the facts was used an anonymous questionnaire and time survey. Thanks these two methods, it was able to confirm the assumption that nearly a half of students indicates the fun on the computer for the most frequent activities in their leisure time. Further was verified the assumption that at least half of the respondents have the possibility to use their free time according to their wishes (conceptions).

KEY WORDS: free time, youth, choice of leisure time activities, fun on a PC, watching television, using their free time according to their wishes (conceptions).

OBSAH

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 Volný čas.....	10
1.1 Definice pojmu volný čas.....	10
1.2 Definice pojmu mládež.....	12
1.3 Historický vývoj pojmu volný čas.....	13
1.4 Volný čas a jeho význam v životě člověka.....	15
1.5 Životní styl a volný čas.....	16
1.6 Volný čas mládeže.....	17
PRAKTICKÁ ČÁST.....	20
2 Cíl praktické části.....	20
2.1 Popis zkoumaného vzorku.....	20
2.2 Použitá metoda časový snímek.....	20
2.3. Stanovení předpokladů na jednotlivé dny.....	22
2.3.1 Stanovení předpokladů na pátek.....	22
2.3.2 Stanovení předpokladů na sobotu.....	22
2.3.3 Stanovení předpokladů na neděli.....	23
2.4 Výsledky průzkumu časového snímku	24
2.4.1 Vyhodnocení předpokladů na pátek	24
2.4.2 Vyhodnocení předpokladů na sobotu.....	29
2.4.3 Vyhodnocení předpokladů na neděli.....	37
2.5 Použitá metoda dotazník.....	43
2.5.1 Dotazník k praktické části.....	44
2.5.2 Stanovení předpokladů.....	44
2.5.3 Výsledky průzkumu dotazníku.....	45
2.5.4 Vyhodnocení předpokladů.....	45
2.6 Sumarizace výsledků praktické části.....	48
3 ZÁVĚR.....	50
4 NÁVRH OPATŘENÍ.....	52
5 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	53
6 SEZNAM PŘÍLOH.....	55

ÚVOD

Využívání volného času mládeže nabývá ve společnosti stále většího významu, více se o jejich volný čas zajímáme, více jej zkoumáme a snažíme se jejich volný čas řídit, nabízíme jim nová volnočasová zařízení a volnočasové aktivity. Toto téma je často předmětem úvah rodičů, pedagogů, psychologů, sociologů a filozofů. Je známo, že je výhodnější podporovat mládež ve využívání volného času „vhodným“ způsobem, a tím zároveň působit preventivně proti sociálně patologickým jevům, než pak odstraňovat neblahé následky těchto společensky nebezpečných jevů.

Cílem mé bakalářské práce je analýza činností realizovaných v rámci volného času mládeže.

Cílovou skupinu pro průzkum tvoří studenti ve věku 15–18 let, kteří jsou ubytováni od pondělí do pátku v domově mládeže a na víkend se vrací domů k rodičům. Tato cílová skupina byla zvolena proto, aby zkoumaný vzorek byl jednotný. Věk studentů byl vybrán také s ohledem na charakteristiku věkové skupiny mládeže.

Analyzovány budou volnočasové aktivity studentů v době osobního volna, v různém časovém rozmezí. Dále bude zjištěno jakou nabídku volnočasových aktivit studenti využívají, zda-li jsou podporováni rodiči, či nejsou brzděni ekonomickým hlediskem.

Mladí lidé v tomto věku již o svých volnočasových aktivitách přemýšlí jinak, než na základní škole, kde hraje velkou roli rodina. Děti na základních školách většinou navštěvují zájmové kroužky, které jim vybrali jejich rodiče. Mladí lidé na středních školách, mají své záliby více specifikované, vědí, co je baví, co by chtěli vyzkoušet, čemu by se chtěli věnovat. Nezřídka v tomto věku také dochází k tomu, že se mladí lidé přestávají věnovat zájmové činnosti, které se věnovali na základní škole a přestupují na zájmovou činnost jinou, která je naplňuje mnohem více.

Tato práce má teoreticko-empirický charakter, je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Úvod teoretické části je zaměřen na objasnění základních pojmů-volný čas a mládež, dále pak obsahuje kapitolu, která se zabývá funkcemi a významem volnočasových aktivit v životě jedince a ve společnosti. Praktická část se zabývá cíli a stanovením předpokladů pro průzkum. Dále popisuje metodu, zkoumaný vzorek a průběh průzkumu. Hlavní kapitola praktické části obsahuje vyhodnocení dotazníků a analýzu výsledků.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Volný čas

1.1 Definice pojmu volný čas

Čas, který má člověk k dispozici, lze rozdělit na oblast povinností a oblast volného času. Oblast povinností zahrnuje zaměstnání, péči o domácnost, činnosti nezbytné k zajištění biologických funkcí a časové ztráty související s plněním povinností. Oblast volného času zahrnuje odpočinek, rekreaci, zábavu, zájmové činnosti, dobrovolného vzdělání, dobrovolnou prospěšnou činnost a časové ztráty s těmito činnostmi související (Pávková, 2003, s. 14).

V literatuře se většinou setkáváme s tzv. negativním a pozitivním vymezováním volného času. Negativní vymezení se snaží vypočítat volný čas z celkového času a vyvarovat se ztotožňování volného času s mimopracovní dobou. Pozitivní vymezování se zabývá náplní volného času. S pojmem volný čas jsou spojeny nejen časové (volný čas-pracovní doba), ale také obsahové aspekty (volný čas-svoboda, volnost v jednání) (Vážanský, 1994, s. 10, 11).

Přes značné těžkosti, způsobené tímto omezením, se v současné době uvádějí dva hlavní směry v chápání termínu volný čas (Vážanský, Smékal, 1995, s. 23,24):

- Negativní pojem-v tomto smyslu znamená volný čas zbývajících dobu celkového denního průběhu, která zůstala po studijně nebo pracovním podmíněném čase, úkolech v domácnosti a po uspokojení fyziologických potřeb.
- Pozitivní pojem-volný čas je charakterizován jako disponibilní časový prostor, v němž by volný čas mohl pro jedince znamenat svobodu. Je také dobou, v níž se individuum může nezávisle na jakýchkoliv povinnostech výhradně svobodně realizovat a dělat to či ono, k čemuž je nikdo nenutí a čemuž též není podvědomě nucen.

Přesnější a úplnější je však jeho charakteristika jako činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení. Jako hlavní funkce volného času se uvádějí: odpočinek, zábava, rozvoj osobnosti (Hofbauer, 2004, s. 13).

Opaschowski popsal podrobnější přehled osmi stěžejních potřeb volného času společnosti (Vážanský, Smékal, 1995, s. 30):

- Rekreační-potřeba zotavení, osvěžení zdraví a dobrého pocitu, shromáždění sil, zbavení se zátěže všedního dne, psychické uvolnění, odpočinek, spánek.
- Kompenzační-potřeba vyrovnaní, rozptýlení a potěšení, odstranění námahy (nicnedělání, lenošení) zřeknutí se nařízení, pravidel předpisů, přání přirozenosti, bezstarostnosti a velkorysosti, vědomé užívání života.
- Edukační-úsilí poznat a užívat nové, touha po zážitku, zvědavost v chování, výměna rolí a jednat v rolích, potřeba zachování sebe sama, rozvíjet silné já a změna osobnosti, učení a aktivizace vlastních možností jednání.
- Kontemplační-potřeba klidu, pohody, rozjímání a sebevědomí, mít a umět získat čas pro sebe sama (autoreflexe), učení se znát a porozumět sobě samému (pocit vlastní ceny, sebevědomí) osvobození se od stresu, shonu a nervového vypětí, zcela samostatný život, pocit vlastní individuality, nalezení identity.
- Komunikační-potřeba kontaktu a družnosti, sdělovat potřeby, touha nebýt sám, přání rozumných sociálních vztahů, společného trávení času s ostatními, zvýšené vnímání pocitů a úmyslů, empatie, láska, něžnost, sexuální kontakty.
- Integrovační-potřeba společnosti, kolektivního vztahu a tvoření skupin, potřeba podpory a skupinové atmosféry, hledání emoční jistoty, sociálního bezpečí a stability, společenské vědomí, vztahy v rodině.
- Participační-potřeba angažovanosti a sociálního sebepojetí, úsilí o společné cíle a realizaci společných záměrů, spolurozhodování, spoluodpovědnost, utváření okolního prostředí.
- Enkulturační-potřeba kreativního rozvoje, produktivní uplatnění a účast na kulturním životě, potřeba nezávislého růstu osobních schopností a nadání, prosazování vlastních myšlenek a různých řešení problémů, přání vlastního tvůrčího uplatnění.

Ačkoli v současnosti dominují rekreačně kompenzační volnočasové aktivity, musí se přihlížet i k ostatním potřebám (Vážanský, Smékal, 1995, s. 30).

Ve své bakalářské práci bych chtěla zjistit, které z těchto potřeb využití volného času je pro dnešní mládež nejvíce přijatelné a motivující. Zda volný čas považují jako činnost, do níž vstupují s očekáváním, uspokojuje je a přináší jim příjemné zážitky. Zda mohou svůj volný čas trávit podle své svobodné volby.

1.2 Definice pojmu mládež

Mládež jako sociální skupinu tvořenou lidmi ve věku přibližně od 15 do 25 let, kteří již ve společnosti neplní role dětí, avšak společnost jim ještě nepřiznává role dospělých. Mládež má charakteristický způsob chování a myšlení, jiný systém vzorů, norem a hodnot. Každá generace mládeže reprodukuje některé kulturní hodnoty dané společností, jiné odmítá a vytváří hodnoty nové. Proto vzniká v průběhu socializace mládeže určité napětí, vyvolané její větší schopností prosazovat nové věci, ale menší ochotou společností tyto změny připustit (Průcha, 2001, s. 125).

Dospívání se považuje za přechodné období mezi dětstvím a dospělostí, kdy se z dětí stávají dospělí jedinci. V oblasti mezilidských vztahů se zdůrazňuje přechod od nesamostatnosti k samostatnosti, od závislosti na dospělých k nezávislosti, od neodpovědnosti k plné občanské, právní a morální zodpovědnosti, přechod od konzumace společenských produktů a hodnot k jejich vlastní tvorbě. Ve vzdělávací oblasti jde např. o přechod z všeobecně vzdělávací školy do středních škol různých typů, které připravují dospívající na povolání. U psychických procesů lze sledovat posun od převážně vnější motivace k motivaci vnitřní, od vnějších způsobů regulace aktivit osobnosti k autoregulaci, v chování pak přechod od poslušnosti a podřizování se požadavkům k uvědomělé kázni a sebeovládání (Taxová, 1987, s. 60).

Tyto přechody tedy probíhají ve všech dimenzích a složkách osobnosti a na všech úrovních od oblasti biologické až po kulturní a společenskohistorickou. Dochází k nim v psychice jedinců a jsou ovlivňovány složitými interakcemi s vnějším prostředím. Zpravidla nelze hovořit o jejich jednoznačném, nebo jednoduchém průběhu, jednotlivé přechody se liší, jak rychlostí, tak i dobou nástupu. Jedny probíhají rychleji, jiné pomaleji. Individuální odlišnosti jsou značné. Táž osobnost může procházet procesy, které jsou na úrovni dospělosti, jiné projevy jsou ještě dětské, řada dalších znaků bývá v prostředním pásmu. Dospívání znamená důležitý most, spojnicí mezi světy dětství a dospělosti, který je sbližuje a váže na sebe.

Všechny přechodné stavy a procesy pak mají svou funkci v celkovém dospívání, socializaci a životní přípravě (Taxová, 1987, s 61).

Přechod z dětství do dospělosti patří k nejkomplicovanějším údobím lidského života. Mění se jejich názory, chování, jednání, hodnoty a postoje, zájmy, motivace i sociální vztahy, rozvíjejí se aspirace a životní cíle, proměnou prochází celá osobnost. Změny v chování i v postojích mladých lidí doprovázejí proces jejich postupného osamostatňování na všech úrovních (v rodině, ve škole i v dalších jejich životních situacích a událostech). Vztah k autoritě se stává obecně kritičtější, někdy se projevují i první netolerantnosti a nedůtklivosti k názorům a požadavkům těch, jejichž normy a hodnoty byly dříve bezvýhradně přijímány. Mezilidské vztahy se nejen diferencují a prohlubují. Výrazně se v nich objevuje také nové pojetí a prožívání vztahů vrstevnických. Rozvíjejí se vztahy kamarádské, přátelské a milostné. Všechny nabývají nových kvalit a jsou prožívány se značnou intenzitou. Mladí jsou zapojeni a sami se zapojují do různých formálních i neformálních seskupení s různým zaměřením, a tím i s různou hodnotou. Jádrem změn však nemusí spočívat pouze v osobnosti samé, nebo v jejich vztazích k prostředí, i když obojí je velmi důležité. Mění se rysy životního způsobu, možnost trávení volného (Taxová, 1987, s. 62–65).

Mladí lidé často odcházejí studovat do jiných měst, kde přes týden bydlí v domovech mládeže. Změna místa a prostředí, kde jsou přes týden ubytováni a studium na jiné škole, kde si nacházejí spoustu nových kamarádů, to vše má vliv na trávení volného času mládeže. Větší města nabízejí jiné, atraktivnější možnosti trávení volného času. K tomu je ale zapotřebí mít i dostatek finančních prostředků, z tohoto důvodu jsou různé volnočasové aktivity pro část dnešní mládeže nedostupné.

1.3 Historický vývoj pojmu volný čas

Cílem této kapitoly je seznámit a objasnit, jak využívali lidé volný čas v minulých stoletích. Lidé sice více pracovali, ale i přesto si našli čas na trávení volného času a věnovali se různým, v té době dostupným aktivitám a zábavě, které je uspokojovaly.

Volný čas ve středověku se tedy svým charakterem lišil od volného času, jak jej známe dnes. Byl mnohem více svázan s prací. Během staletí, následujících po středověku, se životní podmínky samozřejmě vyvíjely, ale nezměnily se naráz. Totéž platí i pro volný čas. V 19. století se velmi rozšířila četba. Nebyla ovšem jen vyplnění volného času, ale způsobem, jak

získat vědomosti. Lidé často navštěvovali divadla, někteří trávili hodně času v kabaretech. To bylo místo, kde chudý člověk žijící v ubohých podmínkách nacházel trochu lidského tepla, kde se mohl potkávat s jinými lidmi a diskutovat s nimi. V 19. století se rovněž objevily hospody, v nichž se zpívalo. Po dlouhém období, které postihuje celý středověk a následující století, došlo k rozhodujícím změnám v oblasti volného času teprve až ve 20. století, kdy byly vytvořeny podmínky ke vzniku civilizace volného času (Verdon, 2003, s. 236, 237).

V současné době lidé rádi navštěvují nejen restaurace a divadla, jako v minulých stoletích, ale i nové, moderní místa, jako jsou knihovny, kina, sportovní akce, hudební produkce, moderní multi obchodní domy.

Počátky volného času v novodobé společnosti jsou spjaty s proměnami práce a životního způsobu obyvatel měst a vesnic po skončení třicetileté války. Tehdy začal dlouhodobý proces uvolňování života člověka od domova. V průběhu 17. století si bohatší obyvatelé měst začali mimo městské hradby budovat víkendové domy, ve městech vznikaly kluby, kavárny. Oddělování bydliště, pracoviště a místa volného času probíhalo ve zrychleném tempu zvláště od první poloviny 19. století. Příslušníci dělnictva usilovali s úspěchem o postupné zkracování pracovní doby, která tvořila podstatnou část dne a celého života dospělých, dětí a mládeže. Postupně dosahovaným cílem bylo získat dostatek času na regeneraci pracovní síly a pak také na sebevzdělávání, rozvoj zájmů, na sociální a veřejnou činnost. Tento vývoj oslaboval výraznou časovou převahu pracovní doby nad sférou volného času, umožnil ho obsahově diferencovat a přibližovat potřebám a zájmům jednotlivců a věkových, sociálních a zájmových skupin také mladé generace (Pávková, 2002, s. 21).

Volný čas prošel ve 20. stol. prudkým vývojem. Podstatně vzrostl jeho rozsah a dosah, vliv a význam pro život jednotlivce, věkových a sociálních skupin, celé mladé generace i společnosti. V důsledku vývoje společnosti i volného času samého, se proměňovaly obsahy a způsoby jeho realizace. Zejména ve druhé polovině století nabývaly na tempu a dosažitelnosti. V proměnách doby se rozvíjely také přístupy člověka k této oblasti, která dnes prostupuje jeho celým životem (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2003, s. 3).

Koncem 20. století ve společensky vyspělých zemích mohou jejich občané volný čas trávit každý den v týdnu. Mohou po práci, po škole, uspokojovat své potřeby volného času v podstatě bez omezení. Jediným omezením je dostatek finančních prostředků. V kontrastu těchto bohatých zemí je stále ještě většina zemí na světě, kde i nadále děti, mladší patnácti let

věku, musí místo do školy chodit pracovat, aby pomohly uživit svou rodinu (rodiče, sourozence).

1.4 Volný čas a jeho význam v životě člověka

Volný čas dnes poskytuje jednotlivci i společnosti možnosti, jež nikdy předtím nebyly v takové míře k dispozici, současně je však také výzvou, s níž se každý musí učit vyrovnávat. Některé děti a mladí lidé volný čas nemohou smysluplně využívat. S přitažlivou nabídkou se nesetkají, protože neexistuje, nebo k nim nepronikne. Jinou příčinou jsou sociální, nebo finanční důvody, neboť četné aktivity volného času dnes vyžadují značné prostředky a pro část rodin se stávají nedosažitelnými. Jejich volný čas se ochuzuje, neodpovídá předpokladům a ambicím člověka, v extrémních případech se stává nudou, pouhým konzumem přežívání, nebo prázdňem (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2003, s. 4, 5).

Další se do nabízené a přístupné volnočasové činnosti zapojit nedovedou a svůj volný čas využít neumějí. Nemají dostatek motivace, trpí malou sebedůvěrou, nebo nezájmem. Setrvávají ve stereotypu nicnedělání, o nic ze svého, ani společenského hlediska, neusilují. Dostávají se tak blízko tomu, že svůj volný čas věnují činnostem individuálně, nebo společensky nežádoucím. Děti a mladí lidé se dále člení podle dalších různých hledisek, podle věku, pohlaví a podle obsahu zájmu a aktivit z něho vyplývajících, podle zájmu odborného zaměření, aktivit individuálního rozvoje (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2003, s. 7).

Volný čas je veličina, která bývá chápána jako atribut, charakteristický znak svobody individua. Má však svou hodnotu jen v poměru k pracovním a mimopracovním činnostem, které jedinec koná buď v rodině, nebo v širším společenském prostředí. Volný čas je tedy hodnotou tehdy, může-li být využit ku prospěchu člověka, jeho osobních kvalit. Význam zájmů pro rozvoj schopností jako trvalejší vlastnosti osobnosti je dnes uznáván, jak školou, tak rodinou. Volný čas nabývá významu u jedince s jeho dospíváním, s vyhraňováním jeho potřeb a zájmů. V adolescenci a dospělosti již jedinec zpravidla umí nakládat s volným časem z pohledu svých životních aspirací. Poslední dobou vznikají v mnoha státech také programy, které napomáhají vhodně vyplnit volný čas lidem v produktivním věku a ve stáří (Spousta, 1998, s. 12).

Každý jedinec vstupuje do života v určitém čase a prostoru. Má k dispozici určité vzorce chování, které představují kulturní základ jeho života a vztahují se, jak k hodnotě života

samotného, tak k hodnotám mimo jeho individuální život. V životě člověka neexistují ostré předěly mezi dětstvím, mládím a dospělostí. Vývoj je kontinuální, projevuje se postupným vyzráváním organismu i psychických kvalit jedince. Na genotyp působí kvalita prostředí i kvalita výchovy v rodině, ve škole a mimo školu. Volný čas je mladými lidmi na jedné straně velmi ceněn, na druhé straně není vždy dobře využíván. Hodnotné využití volného času souvisí, jak s rozvojem schopností a dovedností, tak s možnostmi, které existují mimo jedince. Obojí je nutné brát v úvahu, chceme-li mladým lidem napomoci. V dospělosti je trávení volného času výslednicí těch vzorců chování a priorit hodnot, které si jedinec postupně tvořil v průběhu života. Je tedy velmi důležité, abychom svůj volný čas již od dětství věnovali alespoň částečně hodnotným aktivitám. Nejsou to jen aktivity umělecké, ale také pracovní, sportovní, vědecké, náboženské atd. Všechny tyto aktivity činí náš život hodnotnější, zajímavější, zbavují nás nudy, nespokojenosti, rozlady (Spousta, 1998, s. 12, 13).

1.5 Životní styl a volný čas

Způsob využívání volného času je jedním z důležitých ukazatelů životního stylu. Pojem životní styl je složitý a velmi komplikovaný. Jedna z mnoha definic vymezuje životní styl jako souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje. Zahrnuje hodnotovou orientaci člověka, projevuje se v jeho chování i ve způsobu využívání a ovlivňování materiálních i sociálních životních podmínek. Všechny tyto skutečnosti lze posuzovat mimo jiné i z hlediska volného času a hospodaření s ním. Každý člověk má svůj individuální systém hodnot, který se utváří vlivem životních podmínek a aktivitou jedince. Z hlediska volného času lze členit lidi podle toho, jakou hodnotu volnému času přisuzují. Pro některé je největší hodnotou práce, volný čas někdy posuzují jako něco nepatřičného a nesprávného. Jednání člověka ve volném čase lze posuzovat také podle míry aktivity a toho, kolik úsilí je ochoten a schopen vynaložit pro splnění svých plánů a tužeb (Pávková, 2002, s. 28–30).

M. Kaplan tvrdil, že volný čas má přispívat k pocitu „nějak k něčemu patřit“, rozvíjet vědomí vlastní individuality, zprostředkovat různé individuální funkce a uvést je v soulad, být společnosti i jedinci prospěšný, neumožňovat negativní zážitky a podněcovat tvůrčí síly v člověku. Značně příznivé ohodnocení aktivních činností ve volném čase nepochybně souvisí s tím, že ve společnosti ztělesňují vyšší hodnotu prestiže, než pasivní způsob prožívání volného času. Nejaktivnějším obdobím z hlediska množství a náplně volného času je období kolem sedmnácti let, kdy vrcholí frekvence řady aktivit. Těžiště tvorby životního stylu spadá

přibližně do věku šestnácti let, v němž se utvářejí kulturní volnočasové zaměření. Zájmy ve volném čase zpravidla vypovídají nejen o kognitivní, ale také o emocionální sféře osobnosti (Vážanský, Smékal, 1995, s. 26–29).

Jestliže společnost zabezpečí kvalitní trávení volného času dětí a mládeže, urychlí tím rozvoj obecných i specifických schopností mladé generace a potlačí rozvoj negativních sociálních rysů. Ve sféře volného času se rozhoduje o rozvoji talentu mladého jedince a naplnění jeho potřeb a zájmů a na druhé straně se tlumí tendence k negativnímu sociálnímu zrání. I když primitivní ekonomický kalkul vidí volný čas dětí a mládeže jako zbytkovou a zbytnou oblast, hlubší ekonomický pohled, který počítá s efektivitou a produktivitou potenciálu mladé generace získaného volnočasovými aktivitami a s prostředky ušetřenými na následné kriminalitě a narkomani mládeže, uznává ekonomický význam kvalitního trávení volného času mladé generace (Sak, 2000, s. 131).

Ze zkušenosti mnoha let, kdy pracuji, jako vychovatelka v domově mládeže mohu konstatovat jako správný obecně rozšířený názor, že pokud se mladý člověk aktivně věnuje ve volném čase jakékoliv zájmové činnosti, tak se výrazněji snižuje pravděpodobnost výskytu sociálně patologických jevů.

1.6 Volný čas mládeže

Každý člověk může se svým volným časem disponovat a svobodně nakládat dle vlastní volby. Mnozí lidé spojují volný čas jen s konzumací, nic neděláním, s absolutní nevázaností. Naproti tomu někteří jedinci preferují aktivnější pojetí volného času. Prováděné zájmové činnosti netkví v míře námahy, ale v jejich motivaci, prožitcích a celkovém smyslu. Je to vlastně rozdíl mezi tím, co musíme, a tím, co chceme a můžeme. Činnosti volného času plní navíc v lidském životě významnou funkci regenerační a kompenzační (Spousta, 1997, s. 116).

Do volného času dětí a mládeže nepatří vyučování a činnosti s ním související, sebeobsluha, základní péče o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny, domácnosti, výchovného zařízení i další uložené vzdělávání a další časové ztráty. Součástí volného času nejsou ani činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče). Ale i z těchto činností si někdy lidé vytvoří svého koníčka, např. příprava i konzumace jídla (Pávková, 2002, s. 13).

Existence volného času je důležitou otázkou dnešní doby. Na straně jedné je velmi škodlivé, pokud jedinec volný čas vůbec nemá, na straně druhé, pokud ho má přes příliš. Příčiny nedostatku volného času mohou být různé. Častěji než velké množství povinností bývá hlavní příčinou špatná organizace práce a celodenního režimu. Další příčinou neefektivního využívání volného času může být nedostatečná, nebo scestná znalost pravidel psychohygieny. V takovém případě jedinec věnuje svůj veškerý volný čas speciálním aktivitám, od kterých si slibuje velký rekreační a relaxační zisk (Spousta, 1998, s. 14)

Velkou mírou na dnešní děti a mládež působí také podmínky, v nichž vyrůstají. Prostředí, ve kterém děti tráví volný čas, je velmi různorodé. Může to být domov, škola, různé společenské organizace a instituce. V první řadě je to aktuální stav a klima v rodině. Je to místo prvotní realizace jejich volného času a vytváření příslušných návyků (Pávková, 2002, s. 14).

Volný čas dělíme z hlediska využívání na aktivní a pasivní, přičemž vycházíme z toho, jaký životní styl u mladého člověka převládá.

Aktivní využívání volného času

U dětí a mládeže rozlišujeme následující formy aktivit:

- Fyzická aktivita realizovaná organizovanou tělovýchovnou a sportovní činností a neorganizovanou tělovýchovnou a sportem.
- Zájmová činnost s účastí na práci ve výtvarných, přírodovědeckých, technických, hudebních kroužcích apod.
- Pohyb na čerstvém vzduchu spojený s fyzickou aktivitou (s turistikou, prací na zahradě apod.).
- Společenská činnost prováděná v co nejvyšší míře venku a při pohybové aktivitě.
- Zábava kompenzující duševní napětí a přispívající k rozvoji osobnosti (MŠMT, 2002, s. 6).

Pasivní využívání volného času

Sociálně patologické jevy u dětí a mládeže jsou vedle vlivu rodiny, osobnostních vlivů a společenských vlivů, zapříčiněny také nekontrolovatelným volným časem a touhou po

dobrodružství. Rodina ztrácí své základní poslání a při výchově dětí selhává. Rodiče mají bohužel na své děti stále méně času a ty ho mají nadbytek.

Do této skupiny dětí a mládeže se zvýšeným rizikem výskytu společensky nežádoucích jevů patří:

- Chroničtí sledovači televize, filmů a počítačových her.
- Mládež bloudící po ulicích a restauračních zařízeních a ubíjející nudu.
- Mládež vyhledávající dramatické a dobrodružné aktivity zástupným způsobem, pomocí násilí, kriminality, drog, alkoholu apod. (MŠMT, 2002, s. 11).

Proměna naší společnosti vytvářela od devadesátých let minulého století pro volnočasové aktivity dětí a mládeže nové podmínky. Zanikla řešení jednotná, místo nich se prosadily alternativní možnosti. Před každým příslušníkem mladé generace se tak rozestřela široká paleta obsahově i metodicky rozrůzněných a relativně snadno přístupných možností, z nichž si vybrat může, někdy to však nedovede. Vzhledem k těmto rozšiřujícím se možnostem roste význam přitažlivosti a přesvědčivosti nabídek, zájmu a připravenosti jedince správně si mezi nimi zvolit i podpory, které se dětem, nebo dospívajícím, při tom dostane od dospělých. Pokud však jedinec na tyto možnosti neumí kladně reagovat, zůstává u nicnedělání a nudy, nebo podléhá protispolečenskému jednání. Příčinou takového selhání bývá nedostatek přesvědčivých a motivujících informací a z toho vyplývající malý zájem (Hofbauer, 2004, s. 44).

Za všeobecné ohrožení dětí i společnosti považují činitelé Junáka podle svých slov přitom kromě špatné legislativy v této oblasti i „konzumní styl života dětí a mládeže, jejich přílišnou orientaci na TV, video, počítače, hry, drogy a sex, vedoucí k pasivitě dětí, ztrátě smyslu pro kamarádství a hledání vyšších cílů“ (Přadka, 1999, s. 8).

Na závěr této kapitoly bych chtěla upozornit na jednu z alternativ, která je charakteristická pro skupinu dnešní mládeže. Člověk má prostor pro trávení volného času, neodmítá jej, ale neumí ho smysluplně využít. Přitom se podmínky pro využití volného času neustále zlepšují.

PRAKTICKÁ ČÁST

2 Cíl praktické části

Cílem je analýza činností realizovaných v rámci volného času mládeže. V praktické části pomocí časového snímku zjistit způsoby trávení volného času studentů domova mládeže v době, kdy se studenti vrací na víkend domů. Jaké volnočasové aktivity studenti upřednostňují. Průměrné časové rozložení aktivit v jednotlivých hodinách dne. Výpočty průměrného trvání jednotlivých aktivit a určení podílu respondentů, kteří určité aktivity ve sledovaném období vykonávali. Studenti vyplňovali časový snímek během víkendu.

2.1 Popis zkoumaného vzorku

V domově mládeže je aktuálně ubytováno cca 300 studentů. Z těchto studentů jsem jich vybrala 50, které jsem oslovila. Snažila jsem se vybrat studenty, o kterých vím, že se v domově mládeže věnují různým volnočasovým aktivitám. S výběrem studentů jsem se také radila s daným vychovatelem studenta. Z oslovených studentů 35 souhlasilo s jejich zařazením do mého průzkumu. Celkem bylo tedy vyhodnoceno 35 dotazníků. Respondenti byli studenti ve věku 15 – 18 let, kteří přes týden bydlí v Domově mládeže, Zeyerova 33 v Liberci. Časový snímek byl rozdán chlapcům i dívkám. Studenti současně s časovým snímkem také dostali informace, jak mají postupovat při vyplňování. Samotné vyplňování časového snímku bylo anonymní.

2.2 Použitá metoda časový snímek

Za nejvhodnější, relativně nejpřesnější, i když velmi náročnou výzkumnou techniku, považujeme časový snímek. Složitost a věrohodnost využití je mimo jiné dána tím, že lidé tráví svůj volný čas jinak v pracovní dny, mimopracovní dny, na jaře, v létě, v zimě, o dovolené atd. Volný čas člověka by měl být také sledován v souvislosti s jeho životním stylem a sociálním statusem. Časový snímek převádí prakticky jakoukoliv činnost člověka na přesnou universální a operacionalizace schopnou jednotku. A jeho analýza, tak umožňuje vzájemnou komparaci trvání jednotlivých lidských aktivit. Výhodou časového snímku je konečně jeho samozřejmá vztažitelnost na jednotlivce, jednatel v něm představuje základní výzkumnou jednotku.

Analýza časového snímku obvykle vyústí uje do tří druhů výstupů:

- Výpočty průměrného trvání jednotlivých aktivit.
- Průměrné časové rozložení aktivit je v jednotlivých hodinách dne.
- Určení podílu respondentů, kteří určité aktivity ve sledovaném období vůbec vykonávali.

Časový snímek je statistickým průřezem skutečnosti v okamžiku sběru dat, pokud není pravidelně opakován, nic nevypovídá o dynamice vývoje dané společnosti (Pácl, 1988, s. 53).

Časový snímek dne či týdne se opírá o standardizovaný dotazník, jehož podstatou je rozdělení sledovaného časového rozmezí obvykle do intervalů. Respondent po předchozím poučení sám zapisuje do příslušných rubrik činnost, kterou vykonával. Neoddělitelnou součástí časového šetření jsou pochopitelně také základní sociálně-demografické údaje o respondentech. Často se rovněž zaznamenává sociabilita vykonávaných činností a spolu s konkrétní aktivitou zároveň uvádí, s kým ji vykonával. S tím souvisejí i údaje o tom, v jakém prostředí byla aktivita vykonávána. Při použití časového snímku nelze konečně zapomenout ani na to, že získané údaje mohou být podstatně ovlivněny také ročním dobou, případně počasím sledovaného dne (Pácl, 1988, s. 51).

2.3 Stanovení předpokladů na jednotlivé dny

- Lze předpokládat, že alespoň polovina respondentů má možnost využívat svůj volný čas podle svých představ.
- Lze předpokládat, že téměř u poloviny respondentů je jejich nejčastější činností ve volném čase zábava na počítači, či sledování televize.
- Lze předpokládat, že velice malá část respondentů se věnuje nějakému sportu.
- Lze předpokládat, že 1/3 respondentů tráví volný čas společně s kamarády.

2.3.1 Stanovení předpokladů na pátek

1. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že k cestě domů používají hromadných prostředků (vlak, autobus).

2. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v pátek v době od 18.00-24.00 tráví svůj volný čas doma s rodinou.
3. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v době od 20.00-22.00 tráví svůj volný čas u PC.
4. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v pátek po příjezdu do místa bydliště se setkávají se svými kamarády.
5. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v pátek večer sledují doma TV mezi 20.00-24.00.

2.3.2 Stanovení předpokladů na sobotu

1. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v sobotu dopoledne do 10.00 hod. doma spí.
2. Předpokládám, že více jak 30% respondentů se vyjádří, že pomáhají s domácími pracemi.
3. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že se v sobotu věnují nějakému sportu.
4. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že sobotní večer stráví na zábavě – ples, bowling, posezení v hospůdce.
5. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že jedou s rodinou na návštěvu k příbuzným.
6. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v sobotu jezdí s rodiči na nákupy.
7. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že večer mezi 20.00-22.00 tráví doma u PC.
8. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že večer mezi 20.00-22.00 tráví doma u TV.

2.3.3 Stanovení předpokladů na neděli

1. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že tráví neděli dopoledne doma.
2. Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že se v neděli dopoledne mezi 10.00-12.00 připravují do školy.

3. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že dopoledne do oběda svůj volný čas tráví u PC.
4. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že obědvají v neděli doma s rodinou.
5. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v době mezi 18.00-20.00 tráví svůj volný čas cestou do Liberce do domova mládeže.
6. Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v neděli jdou kolem 22.00 hod. spát.

2.4 Výsledky průzkumu časového snímku

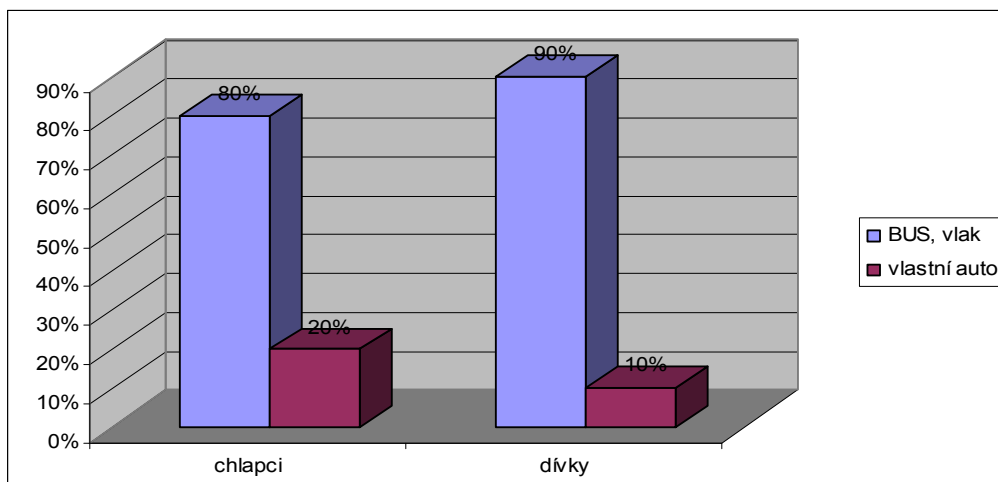
Výsledek průzkumu je v procentuálním vyjádření v grafech. Ke každému grafu uvádím slovní vyjádření. Výsledky prezentuji ve vztahu k formulovaným předpokladům, pořadí a forma dat tomu tedy odpovídají

2.4.1 Vyhodnocení předpokladů na pátek

Předpoklad č. 1

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že k cestě domů používají hromadných prostředků (vlak, autobus).

Graf č. 1

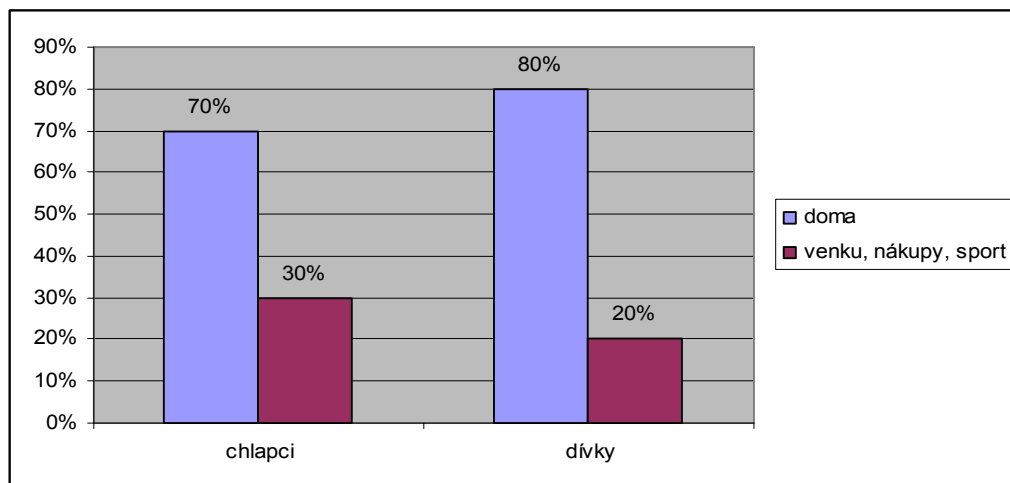

Z analýzy výsledků časového snímku z celkového počtu respondentů se ukázalo, že 90% dívek používá k cestě domů hromadných prostředků. Chlapci využívají k cestě domů hromadných prostředků z 80%. Autem jezdí domů 10% dívek a 20% chlapců. Předpoklad, že 50% respondentů používá k cestě domů hromadných prostředků, se potvrdil.

Předpoklad č. 2

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v pátek v době od 18.00-24.00 tráví svůj volný čas doma s rodinou.

Graf č. 2

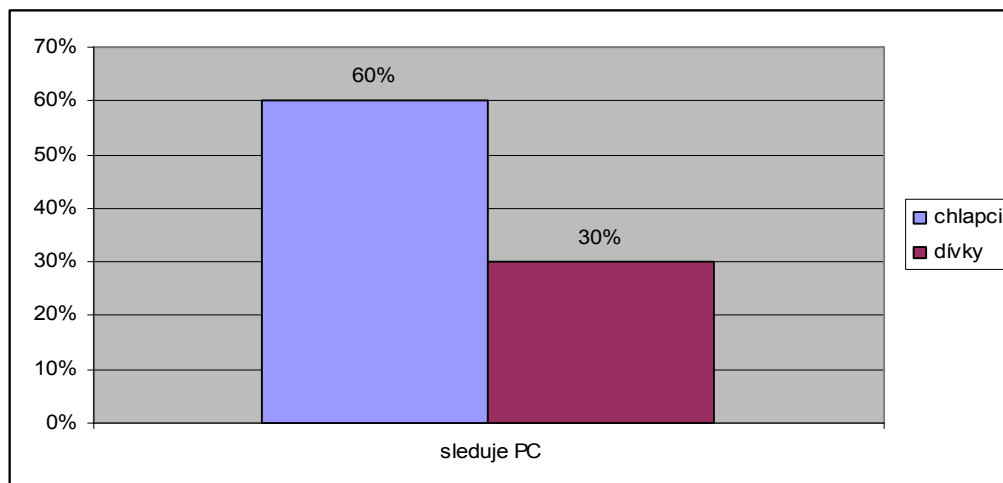

Volný čas doma s rodinou po příjezdu v době od 18.00-24.00 tráví 70% dívek a 80% chlapců. Mimo domov v tu dobu bylo 30% dívek a 20% chlapců. Předpoklad, že 50% respondentů tráví svůj volný čas doma s rodinou, se potvrdil, jak u dívek, tak i u chlapců.

Předpoklad č. 3

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v době od 20.00-22.00 tráví svůj volný čas u PC.

Graf č. 3

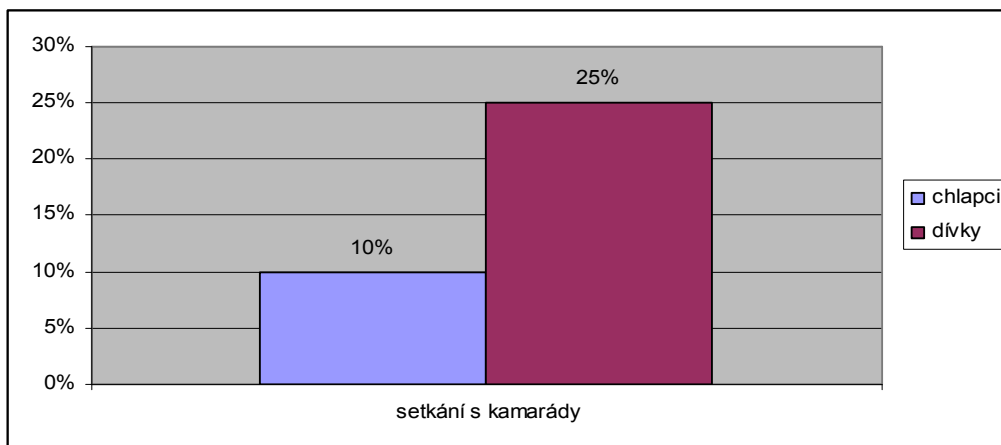

V časovém snímku 30% dívek uvedlo, že v době mezi 20.00-22.00 tráví svůj volný čas u PC. U chlapců to bylo 60%. Z analýzy výsledků časového snímku se ukázalo, že předpoklad č. 3 se potvrdil u chlapců i u dívek.

Předpoklad č. 4

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v pátek po příjezdu do místa bydliště se setkávají se svými kamarády.

Graf č. 4

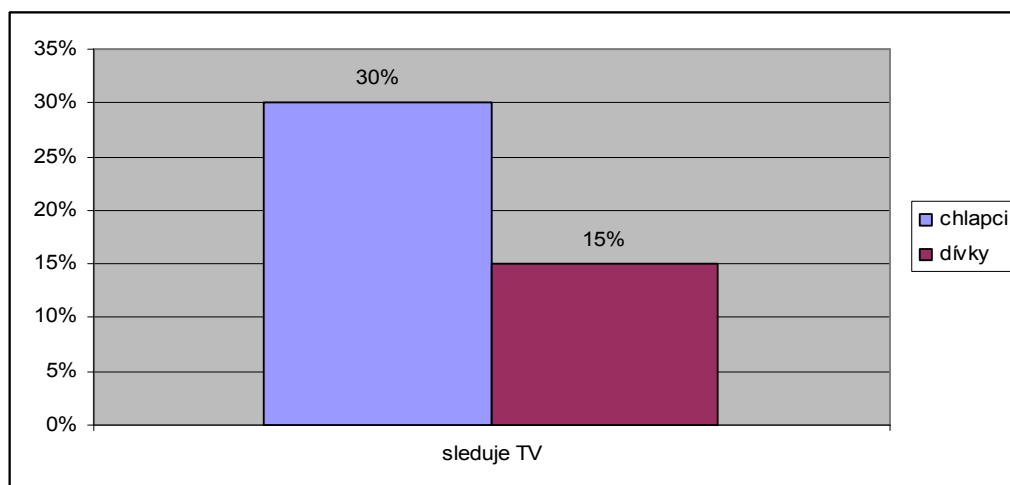

Po příjezdu domů v době od 18.00-20.00 se s kamarádkami schází 25% dívek, chlapci se schází s kamarády pouze v 10%. Dívky v době od 18.00-20.00 tráví svůj volný čas společně s rodiči v 75%. U chlapců jsou přítomni rodiče z 90%. Předpoklad, že 25% respondentů se setkává s kamarády, se potvrdil pouze u dívek.

Předpoklad č. 5

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v pátek večer sledují doma mezi 20.00-24.00 TV.

Graf č. 5

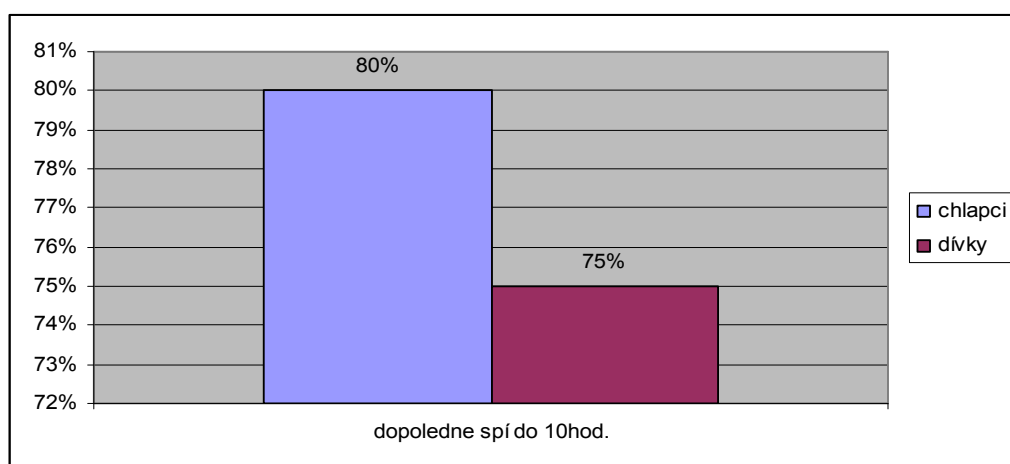
Předpoklad, že 25% respondentů sleduje mezi 20.00-24.00 doma TV, se u dívek nepotvrdil. Jen 15% dívek v tuto dobu sleduje TV. U chlapců se předpoklad potvrdil. TV sleduje celkem 30% chlapců. Dívky v časovém snímku v tuto dobu uvedly, že 55% jich už spí, 5% je na zábavě a 25% na PC. U chlapců 50% spí a 20% chlapců je na zábavě.

2.4.2 Vyhodnocení předpokladů na sobotu

Předpoklad č. 1

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v sobotu dopoledne do 10.00 hod. doma spí.

Graf č. 6

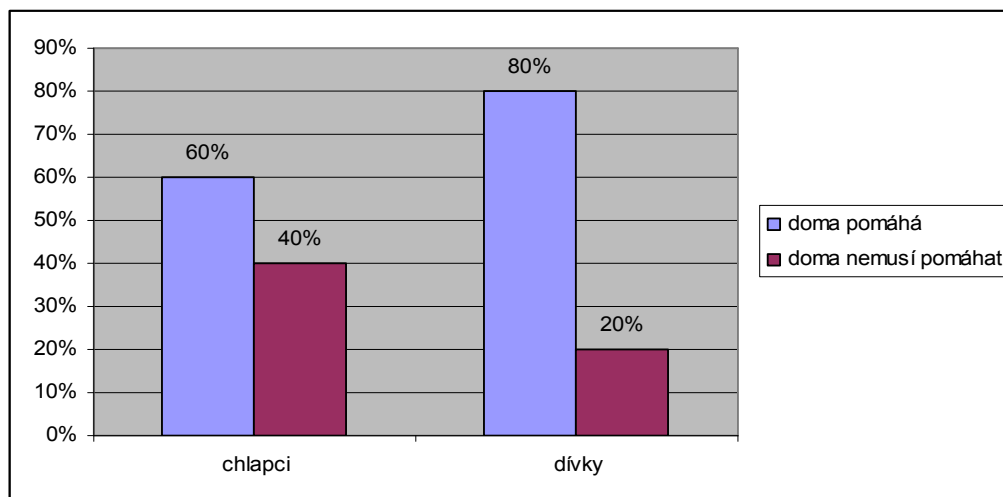

Předpoklad, že 50% respondentů v sobotu dopoledne do 10.00 hod. spí, se potvrdil. Celkem uvedlo, že dopoledne spí 75% dívek a 80% chlapců.

Předpoklad č. 2

Předpokládám, že více jak 30% respondentů se vyjádří, že pomáhají s domácími pracemi.

Graf č. 7

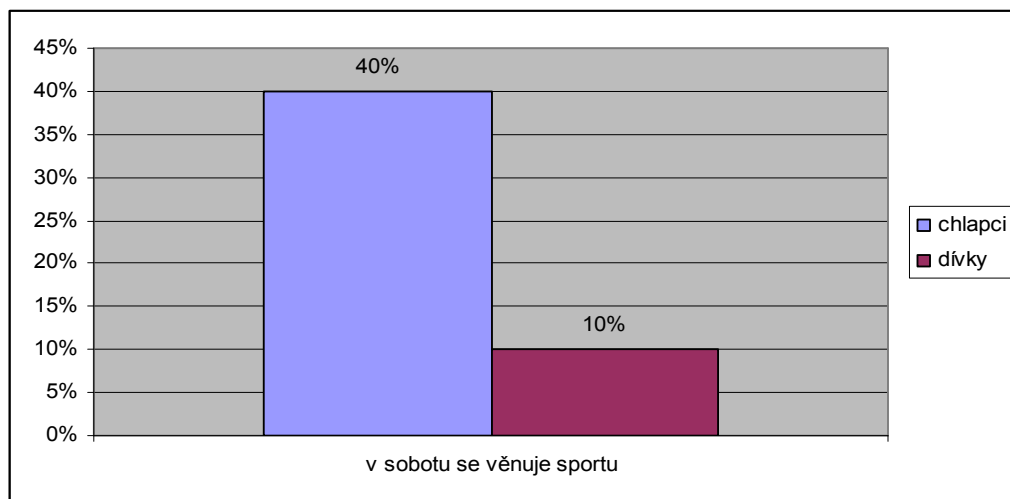

Celkem uvedlo, že doma pomáhá 80% dívek a 60% chlapců. Nemusí doma pomáhat, uvedlo 20% dívek a 40% chlapců. Předpoklad, že 30% respondentů o víkendu pomáhá s domácími pracemi, se potvrdil u dívek i chlapců.

Předpoklad č. 3

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že se v sobotu věnují nějakému sportu.

Graf č. 8

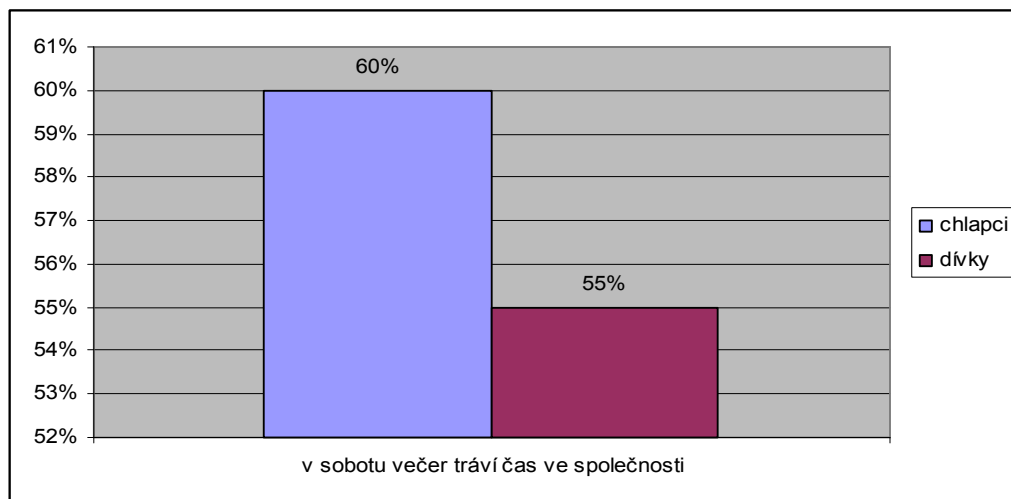

Předpoklad, že 25% respondentů se v sobotu věnuje sportu, se potvrdil pouze u chlapců. Sportu se věnuje 40% chlapců a pouze dívek 10%.

Předpoklad č. 4

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že sobotní večer stráví na zábavě – ples, bowling, posezení v hospůdce.

Graf č. 9

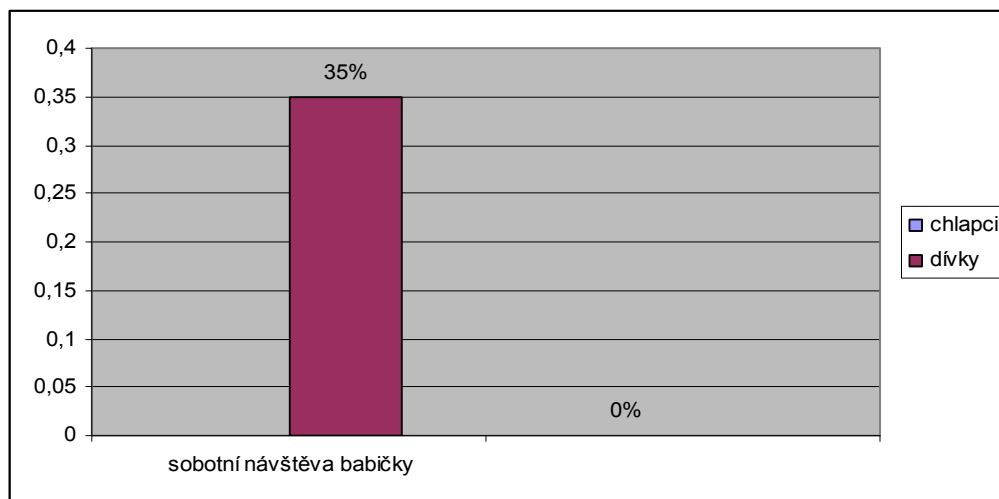

Na ples, bowling a posezení v hospůdce, že stráví večer, uvedlo 60% chlapců a 55% dívek. Předpoklad se splnil, jak u dívek, tak i u chlapců.

Předpoklad č. 5

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že jedou s rodinou na návštěvu k příbuzným.

Graf č. 10

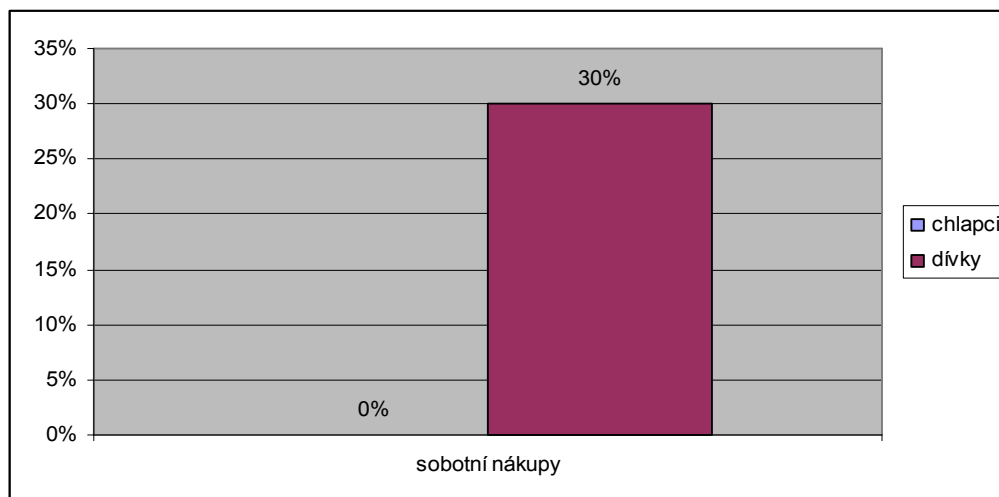

Na návštěvu k babičce jezdí pouze 35% dívek. Chlapci na návštěvy k babičce, jak uvedli, nejedou. Předpoklad se potvrdil pouze u dívek.

Předpoklad č. 6

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že v sobotu jezdí s rodiči na nákupy.

Graf č. 11

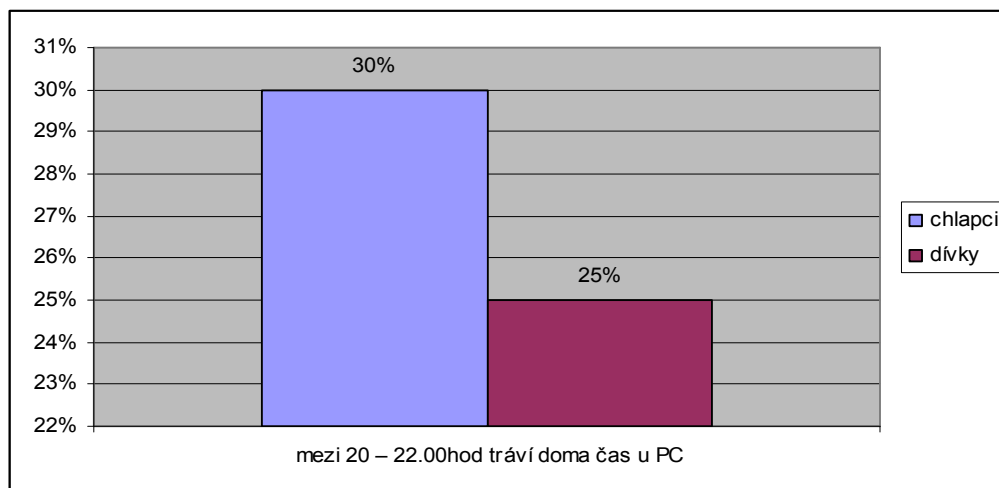

Z analýzy časového snímku se ukázalo, že na nákupy ve 30% jezdí pouze dívky. Chlapci jsou raději doma. Předpoklad se potvrdil pouze u dívek.

Předpoklad č. 7

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že večer mezi 20.00-22.00 tráví doma u PC.

Graf č. 12

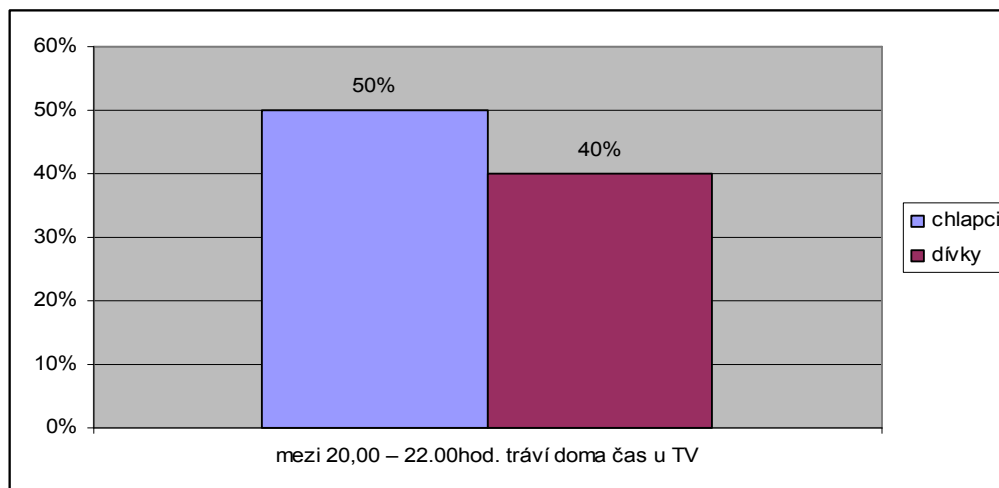

Mezi 20.00-22.00 tráví doma u PC 25% dívek a 30% chlapců. Předpoklad, že 50% respondentů tráví doma čas u PC, se nepotvrdil u dívek, ani u chlapců.

Předpoklad č. 8

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že večer mezi 20.00-22.00 tráví doma u TV.

Graf č. 13

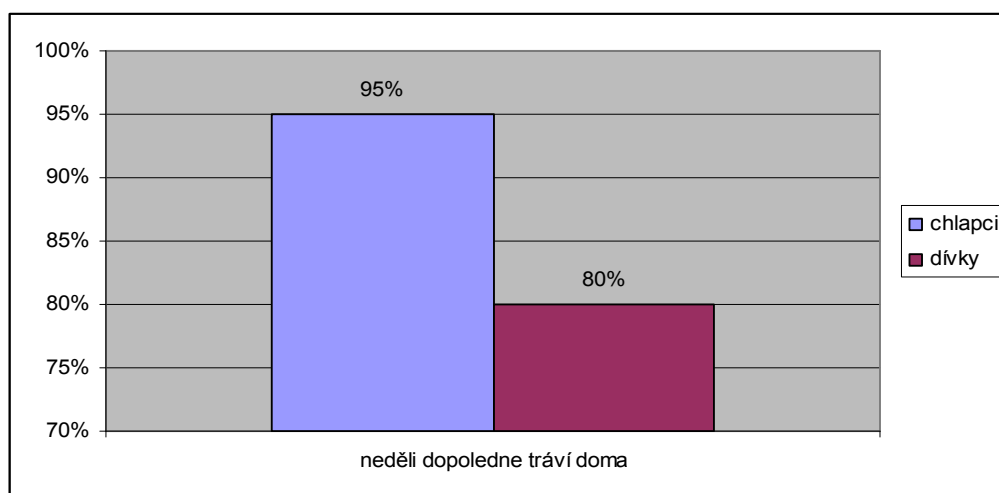
Chlapci tráví doma čas u TV mezi 20.00-22.00 v 50%, dívky pouze ve 40%. Předpoklad, že 50% respondentů večer mezi 20.00-22.00 tráví čas doma u TV, se potvrdil pouze u chlapců.

2.4.3 Vyhodnocení předpokladů na neděli

Předpoklad č. 1

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že tráví neděli dopoledne doma.

Graf č. 14

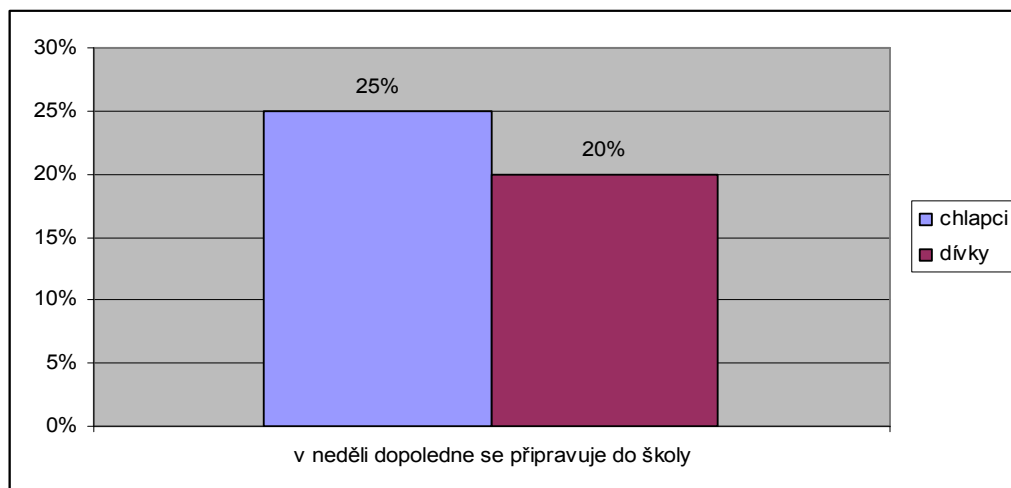

V neděli dopoledne tráví 95% dívek doma. Dívky se v neděli dopoledne věnují různým domácím činnostem. Chlapců tráví dopoledne doma 80%. Předpoklad, že 50% respondentů tráví v neděli dopoledně doma, se potvrdil u chlapců a dívek.

Předpoklad č. 2

Předpokládám, že více jak 25% respondentů se vyjádří, že se v neděli dopoledne mezi 10.00-12.00 připravují do školy.

Graf č. 15

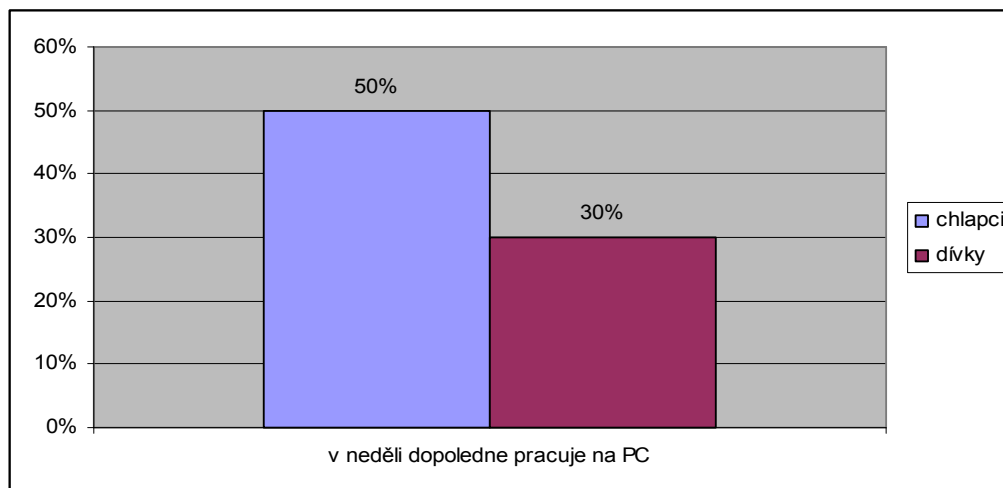

V neděli dopoledne se připravuje do školy 20% dívek a chlapců 25%. 80% dívek a 75% chlapců se věnuje v této době jiné činnosti. Předpoklad, že 25% respondentů se v neděli mezi 10.00-12.00 dopoledne připravuje do školy, se potvrdil pouze u chlapců.

Předpoklad č. 3

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že dopoledne do oběda svůj volný čas tráví u PC.

Graf č. 16

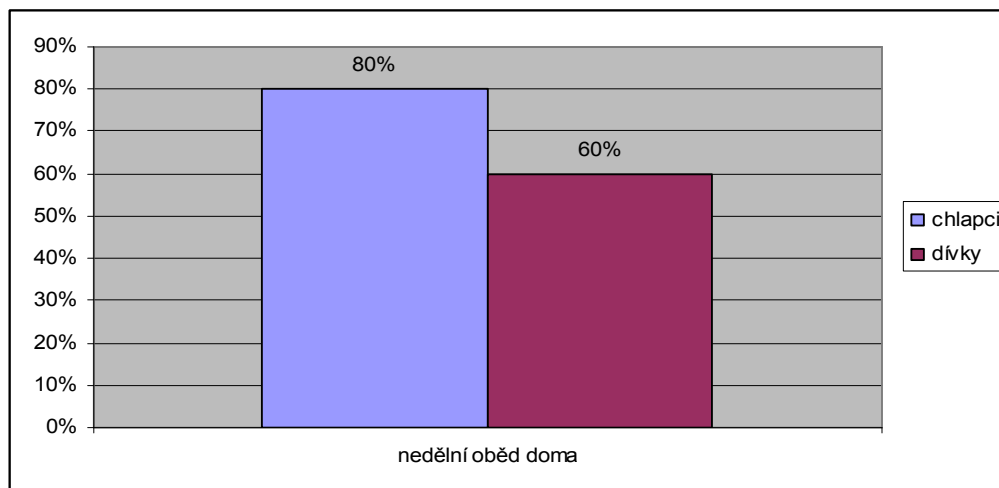

V neděli dopoledne pracuje na PC 30% dívek a chlapců 50%. Tento předpoklad se potvrdil pouze u chlapců.

Předpoklad č. 4

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že obědvají v neděli doma s rodinou.

Graf č. 17

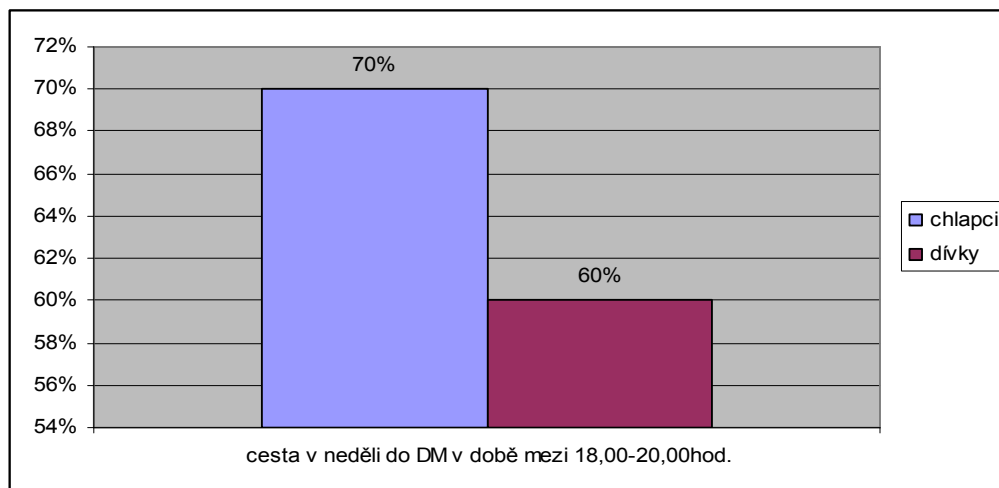

K tomuto předpokladu se vyjádřilo, že 60% dívek je na oběd doma, 25% dívek bylo s rodinou na obědě u babičky a 15% dívek neobědvá vůbec. Chlapci obědvají doma s rodinou z 80% a 20% chlapců bylo s rodičem na obědě u babičky. Předpoklad, že 50% respondentů v neděli obědvá doma s rodinou, se potvrdil.

Předpoklad č. 5

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v době mezi 18.00-20.00 tráví svůj volný čas cestou do Liberce do domova mládeže.

Graf č. 18

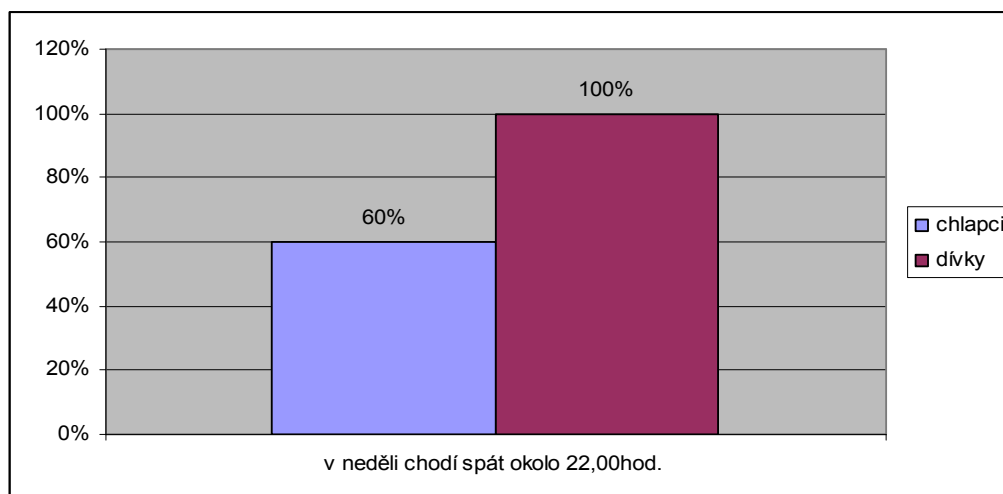

V neděli tráví svůj volný čas cestou na domov mládeže v době mezi 18.00-20.00 60% dívek a 70% chlapců. V pondělí na domov mládeže jezdí 40% dívek a 30% chlapců. Předpoklad, že 50% respondentů jezdí v neděli na domov mládeže, se potvrdil u chlapců i u dívek.

Předpoklad č. 6

Předpokládám, že více jak 50% respondentů se vyjádří, že v neděli jdou kolem 22.00 hod. spát.

Graf č. 19

Tento předpoklad se u dívek potvrdil na 100%, chlapci chodí spát kolem 22.00 hod. v 60%, 40% chlapců uvedlo, že chodí spát později. Předpoklad, že 50% respondentů chodí spát kolem 22.00 hod., se potvrdil.

2.5 Použitá metoda dotazník

Pro výzkum jsem použila nestandardizovaný anonymní dotazník s uzavřenými a otevřenými otázkami. Pro získání potřebných dat jsem použila vlastní dotazník, který se skládal celkem ze 7 otázek.

Dotazníková metoda je způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Jedná se o nefrekventovanější metodu pro zjišťování údajů. Patří mezi kvantitativní výzkumné metody. Je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Dotazník je určen především pro hromadné získávání údajů (Gavora, 1996, s. 53).

Základní pojmy týkající se dotazníků:

- Respondent-osoba, která dotazník vyplňuje.
- Otázky-jednotlivé prvky dotazníku.
- Položky-používá se, pokud výrok nemá tázací charakter, ale oznamovací formu.
- Administrace-zadávání dotazníku.

Dotazník má mít promyšlenou strukturu. Při přípravě dotazníku je nezbytné mít neustále na paměti hlavní cíl výzkumu. Dotazník se obvykle skládá ze tří částí (Gavora, 1996 s. 54):

- Vstupní část zahrnuje hlavičku (základní informace o instituci či autorech, kteří dotazník zadávají), dále vysvětluje cíle dotazníku. Vstupní část obsahuje i pokyny jak dotazník vyplňovat.
- Druhá část obsahuje vlastní otázky. Obvykle na prvních místech, bývají otázky lehčí a přitažlivější, uprostřed otázky těžší a méně zajímavé a ke konci dotazníku otázky, které mají důvěrnější charakter. Na konec bývají zařazeny i faktografické otázky.
- Konec dotazníku bývá věnován poděkování respondentovi za spolupráci.

2.5.1 Dotazník k praktické části

Ke zjištění, jak studenti tráví svůj volný čas, jsem použila dotazník s otázkami. Za každou otázkou bylo umístěno políčko ANO či NE, kde respondent zatrhnul, nebo zapsal svou odpověď.

Dotazník obsahoval tyto typy otázek:

- Uzavřené (dichotomické)-přináší jen základní informaci na položenou otázku a respondent má označit ANO či NE.
- Otevřená otázka dává respondentovi dost velkou volnost u odpovědí, nasměruje respondenta na tázaný jev. Respondent musí hledat svou vhodnou odpověď.
- Polozavřené otázky nabízejí nejprve alternativní odpověď a potom ještě žádají vysvětlení a nebo objasnění v podobě otevřené otázky.
- Škálované otázky poskytuje odstupňované hodnocení jevu. Respondent vybírá z možností, které vypovídají například o tom, jak často respondent dělá určitou činnost.
- Faktografické otázky tážající se např. na věk, pohlaví, bydliště, zaměstnání, bydliště.

2.5.2 Stanovení předpokladů

- Předpokládám, že aspoň 50% respondentů se v dotaznících vyjádří, že mají možnost trávit svůj volný čas, jak chtějí.
- Předpokládám, že aspoň 50% respondentů se v dotaznících vyjádří, že se rodiče zajímají o to, jak tráví svůj volný čas.
- Předpokládám, že aspoň 50% respondentů se v dotaznících vyjádří, že většinu svého volného času tráví u PC.
- Předpokládám, že aspoň 25% respondentů v dotaznících označí slovo nuda = škola.

2.5.3 Výsledky průzkumu dotazníku

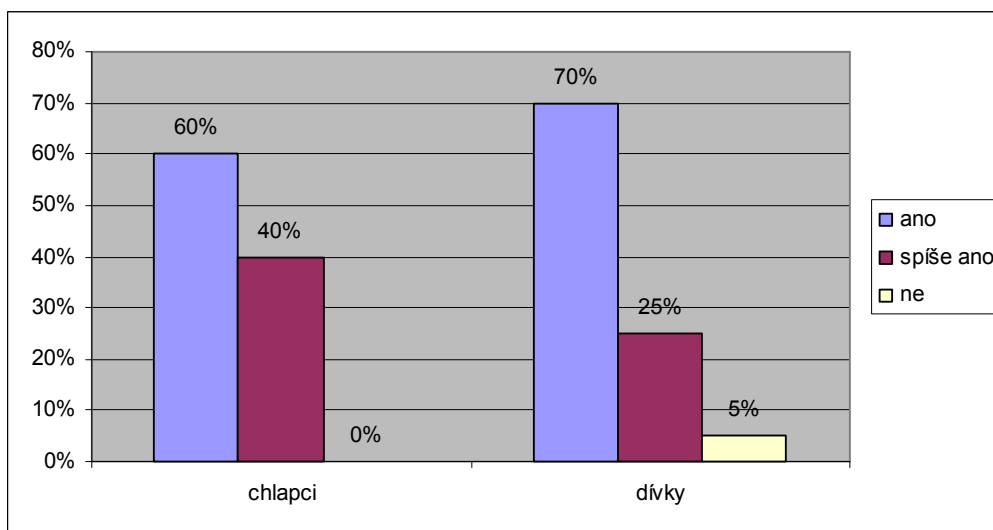
Výsledek průzkumu je v procentuálním vyjádření v grafech. Ke každému grafu uvádím slovní vyjádření. Výsledky prezentuji ve vztahu k formulovaným předpokladům, pořadí a forma dat tomu tedy odpovídají.

2.5.4 Vyhodnocení předpokladů

Předpoklad č. 1

Předpokládám, že aspoň 50% respondentů se v dotaznících vyjádří, že mají možnost trávit svůj volný čas, jak chtějí.

Graf č. 20

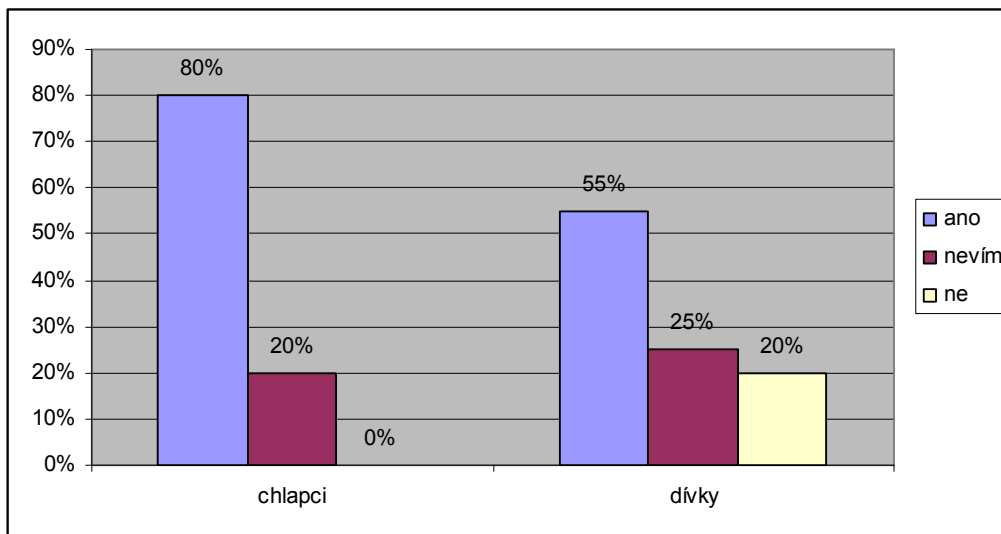
Z celkového počtu 30 respondentů, kteří odpovídali na otázku, že mají možnost trávit svůj volný čas, jak chtějí, odpovědělo 60% chlapců a 70% dívek ANO, 40% chlapců a 25% dívek SPÍŠE ANO. Na otázku, že nemají možnost trávit svůj volný čas, jak chtějí, odpověděly pouze dívky a to v počtu 5%.

Předpoklad, že 50% respondentů má možnost trávit svůj volný čas, jak chtějí, se potvrdil.

Předpoklad č. 2

Předpokládám, že aspoň 50% respondentů potvrdí, že se rodiče zajímají o to, jak tráví svůj volný čas.

Graf č. 21

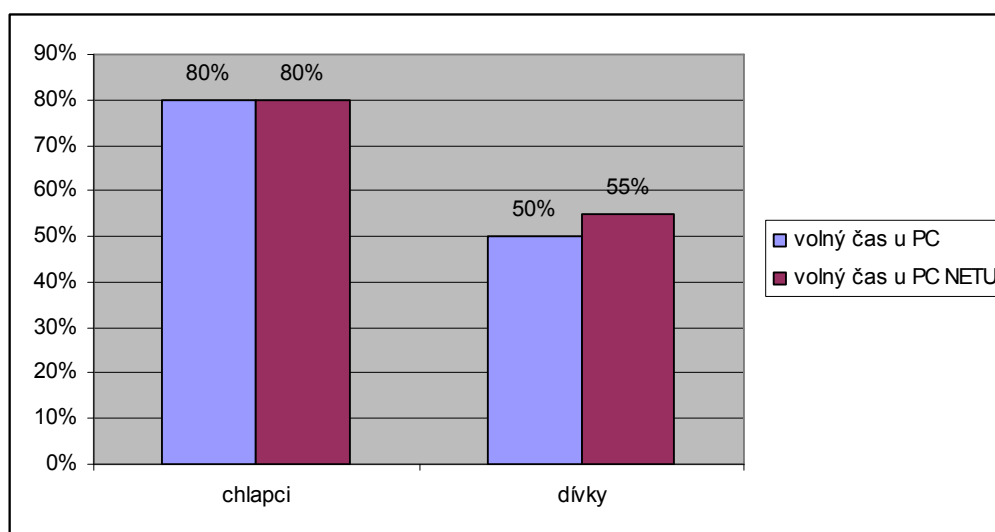
Z celkového počtu 30 respondentů se ukázalo, že 60% rodičů chlapců se zajímá o jejich volný čas. U dívek se o jejich volný čas zajímá 55% rodičů. 20% rodičů dívek se o jejich volný čas vůbec nezajímají. Dále z odpovědí vyplynulo, že 20% chlapců a 25% dívek uvedlo, že neví, zda se rodiče zajímají o jejich volný čas.

Předpoklad, že aspoň 50% rodičů se zajímá o volný čas svých dětí, se potvrdil a to, jak u chlapců, tak i u dívek.

Předpoklad č. 3

Předpokládám, že aspoň 50% respondentů se v dotaznících vyjádří, že většinu svého volného času tráví u PC.

Graf č. 22

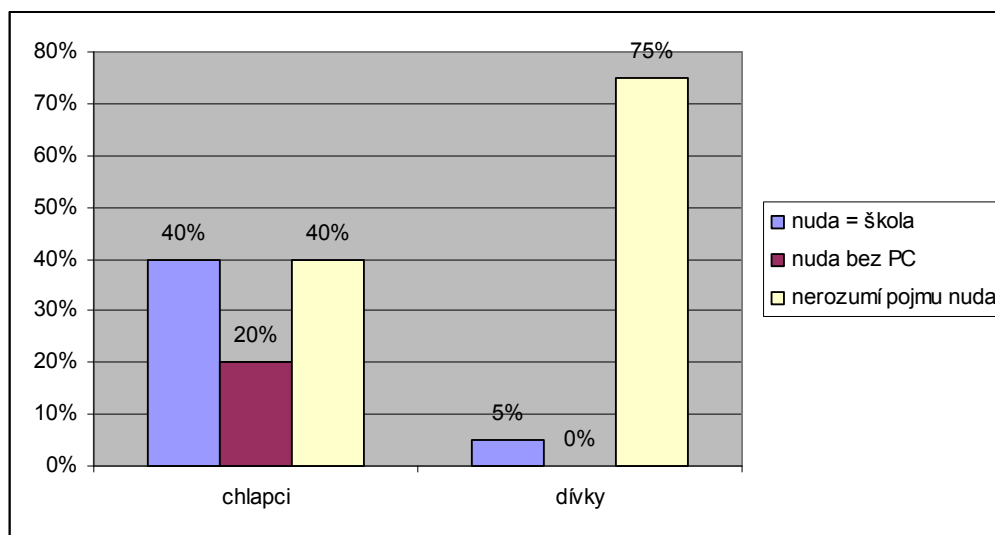
Z celkového počtu 30 respondentů se zjistilo, že 80% chlapců a 50% dívek tráví svůj volný čas u PC. Dále se respondenti vyjádřili, že 80% chlapců a 55% dívek tráví volný čas surfováním na NETU.

Předpoklad, že 50% respondentů tráví volný čas u PC, se potvrdil u chlapců i dívek.

Předpoklad č. 4

Předpokládám, že aspoň 25% respondentů v dotaznících označí slovo nuda = škola.

Graf č. 23

Ke slovu nuda se celkem vyjádřilo 30 respondentů. Slovo nuda = škola, označilo 40% chlapců a 5% dívek. Volný čas jako nuda bez PC uvedlo 20% chlapců a 5% dívek. 40% chlapců a 75% dívek, nedokázalo správně definovat, slovo nuda. Pod pojmem nuda si představovali např. špatné počasí, nicnedělání apod.

Předpoklad, že 25% respondentů označí slovo nuda = škola, se nepotvrdil. Pokud by výsledky byly rozděleny na dívky a chlapce, předpoklad by se potvrdil pouze u chlapců. Drtivá většina dívek neví co to je nuda.

2.6 Sumarizace výsledků praktické části

Z výsledků průzkumu lze odvodit, že dotazovaní studenti považují volný čas především za dobu, kdy si mohou dělat, co chtějí, nemají žádné povinnosti a mohou se bavit (viz předpoklad č. 1). Čas strávený ve škole považují za povinnost a část respondentů označilo školu jako nudu.

Nejvíce respondentů odpovědělo, že považuje za hlavní náplň volného času zábavu na PC. Téměř polovina respondentů uvedla tuto činnost mezi nejčastější způsob trávení volného času, což potvrzuje předpoklad této bakalářské práce. V této práci nedokazují, že zábava na PC je pro jedince špatná, či dokonce nebezpečná, mohu jen předpokládat, že jedinci mají spoustu jiných možností pro trávení volného času, které by pro ně mohly být více přínosné. Tak jako respondenti tráví poměrně velkou část volného času u PC, tak i sledování TV je velmi oblíbené, u chlapců je to 80% a u dívek 40%. Čtení zábavné literatury a dalšímu vzdělávání se věnuje pouze 1/3 respondentů. Ve volném čase sportuje jen velmi malé procento dívek, pouze 10%. Chlapci sportují více, a to ve 40%, sport je pro ně zároveň trávení volného času s kamarády.

Z hlediska volného času 45% dívek a 30% chlapců odpovědělo, že nejčastěji tráví volný čas s kamarády (viz předpoklad č. 4). Toto zjištění jen potvrzuje, jak důležitý je pro mládež kontakt s vrstevníky.

Z analýzy výsledků, jak dotazníku, tak i časového snímku se ukázalo, že téměř 1/3 rodičů se zajímá o to, jakým způsobem tráví svůj volný čas jejich syn, nebo dcera a, že je k určitým volnočasovým aktivitám i motivují.

3 ZÁVĚR

Tato práce se zabývala využíváním volného času u středoškolských studentů, kteří jsou ubytováni v domově mládeže. Teoretická část byla zaměřena na objasnění základních pojmů volný čas a mládež. V další části se autor podrobněji zabývá tím, jak se historicky měnil obsah pojmu volný čas, jaký význam má volný čas v životě jedince a jak je možno volný čas využívat aktivně, či pasivně.

Cílem této bakalářské práce byla analýza činností realizovaných v rámci volného času mládeže.

V praktické části bylo cílem průzkumu získat odpovědi na celou řadu otázek, jak respondenti trávili, nebo měli možnost trávit svůj volný čas. Výčet těchto různých aktivit, v jakém časovém rozmezí je měli možnost trávit a popřípadě s kým trávili svůj volný čas. Zkoumaným vzorkem byli studenti chlapci a dívky ve věku od 15 – 18 let, kteří přes týden bydlí v domově mládeže v Liberci, kde studují střední školu.

Jako metody ke zjištění volnočasových aktivit mládeže byly použity dotazník a časový snímek dne.

Jednalo se o kvantitativní výzkum, kde byl pro zjišťování faktů využit anonymní dotazník a časový snímek, který byl poté vyhodnocen a následně poskytl další informace pro potvrzení, nebo vyvrácení předem stanovených předpokladů.

Kromě otázek cílených na prozkoumání problematiky využití volnočasových aktivit, obsahoval dotazník několik dalších položek, jež měly pomoci zjistit, jakým způsobem se staví k volnočasovým aktivitám rodiče dotazovaných studentů a zda se zajímali o jejich volný čas. Časový snímek více specifikoval, jakým volnočasovým aktivitám se studenti nejvíce věnovali a s kým. Dotazníky a časový snímek byly vyplněny v únoru 2011. Následně byly zpracovány a vyhodnoceny.

Výzkum jsem prováděla z toho důvodu, aby byly získány nějaká významná data, k čemuž mi pomohla formulace předpokladů, jejichž platnost jsem následně ověřovala. Mohu konstatovat, že mi provedený výzkum přinesl mnoho nových poznatků o respondentech a především o představě a realizaci trávení jejich volného času v době, kdy jsou ubytováni u rodičů, mimo areál domova mládeže.

Dospívání je jedním z nejcitlivějších období, ve kterém je nutno přistupovat k jedincům, jako k osobnostem s vlastními názory, zájmy a potřebami. To, jakým způsobem tráví mladý člověk svůj volný čas, má samozřejmě pro jeho další psychický i fyzický vývoj zásadní význam.

4 NÁVRH OPATŘENÍ

Ve své práci se zabývám tím, jak dnešní středoškolská mládež využívá svůj volný čas. Pracuji v domově mládeže jako skupinová vychovatelka. Vychovatel je v domově mládeže klíčovou osobností a to, jak na poli výchovy, tak i v oblasti nabídky volnočasových aktivit studentům. Osobně mi byla tato bakalářská práce přínosem. Podařilo se mi díky této práci zmapovat, jakým volnočasovým aktivitám se věnují naši studenti. Podrobněji jsem zjistila, jaké mají studenti záliby v době, kdy nejsou ubytováni v domově mládeže. Tyto informace budu moci využít při své další výchovné práci v domově mládeže. Pokud vychovatel ví, co možná nejvíce osobních, důvěrných informací o studentech, kteří mu jsou svěřeni do péče, může pak lépe pochopit osobnost dnešní mládeže. Je potřebné si v praxi uvědomit i to, že mnohdy věk osob, které se starají o svěřené osoby, přesahuje i jednu generaci a z toho vyplývající i dosti rozdílné názory na současný život. Průměrný věk vychovatelů, vychovatelek, kteří pracují v našem domově mládeže, přesahuje věk 50 let.

Studenti, respondenti, kteří se zúčastnili výzkumu v této bakalářské práci, byli vybráni v rámci celého domova mládeže, řadu z nich jsem osobně neznala. Dotazníky pro studenty byly anonymní, žádná z otázek se netýkala bližšího určení místa bydliště studentů. Dle mých zkušeností, většina studentů má bydliště spíše v sousedních okresech s Libercem. Z toho se mohu domnívat, že možnost využití volného času bylo u většiny studentů zhruba na stejné úrovni, že nikdo nebyl diskriminován tím, že by bydlel v místě, kde není možnost jakéhokoliv využití volnočasových aktivit v době víkendového volna.

V případě dalšího výzkumu volnočasových aktivit u studentů, kteří jsou ubytováni v domově mládeže, bych doporučila zaměřit se spíše na samotné zájmy studentů. Tím myslím na požadavky ze strany studentů, kdy by na základě zjištěných informací od studentů mohla samotná organizace flexibilně reagovat a poté zajistit „vznik“ nových volnočasových aktivit, které lze provozovat v areálu domova mládeže. V poslední době nabývá stále na větším významu vzájemná spolupráce s jiným domovy mládeže, či i se samotnými školskými zařízeními (tělocvičny, hřiště apod.). To má samozřejmě ale i návaznost na tok finančních prostředků od státních, školských institucí.

5 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

GAVORA, P. *Výzkumné metody v pedagogice*. Brno: PAIDO, 1996. ISBN 80-85931-15-X.

HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta, 2003. ISBN 80-7290-128-1.

HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80- 7178-927-5.

INFOLBC.CZ. *Městské informační centrum sport* [online]. [cit. 2010-11-20]. Dostupné na Internetu: <<http://www.infolbc.cz/cz/liberec/sport1.html>>.

INFOLBC.CZ. *Městské informační centrum kulturní zařízení* [online]. [cit. 2010-11-20]. Dostupné na Internetu: <<http://www.infolbc.cz/cz/liberec/kz1.html>>.

MŠMT. *Volný čas a prevence dětí a mládeže*. 1. vyd. Praha: Čihák, 2002.

PÁCL, P. *Sociologie životního způsobu*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., Praha 1, 1988.

PÁVKOVÁ, J. *Průvodce studiem oboru pedagogika volného času*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita, 2003. ISBN 80-7083-757-8.

PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

PŘADKA, M. *Kapitoly z dějin pedagogiky volného času*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 93 s. ISBN 80-210-2033-4.

PRŮCHA, J. *Pedagogický slovník*. 3. vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-579-2.

SPOUSTA, V. *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1007-X.

SPOUSTA, V. *Metody a formy výchovy ve volném čase*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998. ISBN 80-210-1275-7.

TAXOVÁ, J. *Pedagogicko psychologické zvláštnosti dospívání*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., Praha, 1987.

VÁŽANSKÝ, M., SMÉKAL, V. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: PAIDO, 1995. ISBN 80-901737-9-9.

VÁŽÁNSKÝ, M. *Volný čas a pedagogika zážitku*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994. ISBN 80-210-0428-2.

VERDON, J. *Volný čas ve středověku*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad 2003, ISBN 80-7021-543-7.

6 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Časový snímek (viz. text s. 56)

Příloha č. 2: Dotazník (viz. text s. 59)

Příloha č. 3: Možnosti využití volného času mládeže (viz. text s. 61)

ČASOVÝ SNÍMEK

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění tohoto časového snímku, který se týká různých aktivit ve Vašem volném čase. Časový snímek bude využit pouze pro studijní účely, jeho vyplněním mi pomůžete při psaní mé bakalářské práce na téma: „Volný čas mládeže“. Výzkum je zcela anonymní, v žádném případě se nemusíte obávat zneužití informací, které poskytnete. Za vyplnění časového snímku Vám předem děkuji.

Instrukce pro vyplnění:

Časový snímek se vztahuje na den odjezdu z DM / pátek a 2 volných dnů – soboty a neděle/.

Je rozdělen časově po jednotlivých hodinách a dále dle činnosti a místa, kterou v tu dobu budete právě vykonávat. Do tabulky zapisujte průběžně vše, co děláte během dne. Časový snímek nevyplňujte předem a ani až navečer. Snažte se vždy psát své poznámky ihned po provedené aktivitě.

Do kolonky – **činnost** napište, co budete právě v tu dobu dělat/ např. učit se, pomáhat doma s úklidem, sportovat, spát, dívat se na televizi/.

Do kolonky – **místo** napište, kde se tato činnost odehrává, konkretizujte toto místo přesně /např. tělocvična, venkovní hřiště, návštěva u kamaráda, obchodní dům atd. /

Do kolonky – **kdo byl přítomen**, napište osobu, která byla v tu dobu s Vámi, pokud s Vámi nebyl nikdo, kolonku proškrtněte.

Do kolonky – **poznámka** zaznamenejte okolnosti, které Vám připadají důležité

Časový snímek: den odjezdu a příjezdu domů

čas – pátek	činnost	místo	kdo byl ještě přítomen	poznámka
14:00-15:00				
15:00-16:00				
16:00-17:00				
17:00-18:00				
18:00-20:00				
20:00-22:00				
22:00-24:00				

Časový snímek: sobota, neděle

	činnost		místo		kdo byl ještě přítomen		poznámka	
	sobota	neděle	sobota	neděle	sobota	neděle	sobota	neděle
08:00-09:00								
09:00-10:00								
10:00-11:00								
11:00-12:00								
12:00-14:00								
14:00-16:00								
16:00-18:00								
18:00-20:00								
20:00-22:00								
22:00-24:00								

DOTAZNÍK

Identifikační údaje:

1. Pohlaví: M Ž

2. Kolik Vám bylo let při posledních narozeninách?

3. Máte možnost trávit svůj volný čas o víkendu, jak chcete?

a) rozhodně ANO

b) spíše – ANO

c) rozhodně – NE

d) spíše – NE

4. Napište, co se Vám vybaví při slově NUDA.

5. Jakým způsobem trávíte svůj volný čas?

a) SPORT

b) SLEDOVÁNÍ TELEVIZE

c) PC

d) INTERNET

e) RUČNÍ PRÁCE

f) POSEZENÍ V HOSPŮDCE

g) TURISTIKA, POBYT V PŘÍRODĚ

h) KULTURA

i) ČETBA KNIH

j) DALŠÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

k) SETKÁVÁNÍ S KAMARÁDY

l) SBĚRATELSTVÍ

m) JINÉ /napište konkrétně jakým způsobem/-

6. Zajímají se rodiče o Váš volný čas?

- a) ANO
- b) NE
- c) NEVÍM

7. U koho se v trávení volného času inspirujete?

a) U RODIČŮ	f) U ZNÁMÝCH
b) U KAMARÁDŮ	g) U NIKOHO
c) U SVÉHO UČITELE	h) U TELEVIZE
d) U SOUSEDŮ	ch) U NĚKOHU JINÉHO /uved'te u koho/
e) U SOUROZENCŮ	

MOŽNOSTI VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU MLÁDEŽE

Domov dětí a mládeže Větrník

Adresa: Riegrova 16, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 401, web: www.ddmliberec.cz

Základní umělecká škola Liberec

Adresa: Frýdlantská 19, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 485 110 192, e-mail: info@zusliberec.cz, web: www.zusliberec.cz

Jazykové školy

Jazykové kurzy Stamina

Adresa (provozovna): ul. 8. března 19/11, Liberec 5, 460 01

Kontakt: Kontaktní osoba Miroslav Schiffert, tel.: 486 131 692, mob.: 603 949 154

e-mail: stamina@centrum.cz, web: www.stamina.cz

Jazyková škola STUDYLINE

Adresa: Pražská 7/5, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel.: 485 113 347, mob. 603 452 898,

e-mail: jazykovaskola@studyline-lbc.cz, web: www.studyline-lbc.cz

Akademie Jana Amose Komenského Liberec

Adresa: Revoluční 13, Liberec 4, 46001

Kontakt: tel.: 485 113 210, e-mail: info@akademieliberec.cz,

web: www.akademieliberec.cz

Liberecká jazyková škola

Adresa: Moskevská 27/14, Liberec

Kontakt: tel. 485 110 140, mob.: 777 737 888, e-mail: info@liberecka.cz,

web: www.liberecka.cz

Skřivánek s.r.o.

Adresa: Pražská 154/38, Liberec, 460 01

Kontakt: tel. 485 151 237, e-mail: liberec@skola.skrivanek.cz,

web: www.skrivanek.cz

Swallow School of English s.r.o.

Adresa: Mrštíkova 399/2a, Liberec 3, 46007

Kontakt: tel: 482 710 188, mob.: 603 829 171, e-mail: info@swallow.cz,

web: www.swallow.cz

Alliance Française Liberec

Adresa: nám. Dr. E. Beneše 557, Liberec 1, 460 01

Kontakt: ředitelka: sl. Hélène Hubert, tel.: 485 106 485,

e-mail: infoliberec@gmail.com, web: www.alliancefrancaise.cz

Umělecké činnosti-hudba

Lidové sady-hudební kroužky

Adresa: Lidové sady 425/1, Liberec 1 – Staré město, 460 01

Kontakt: Kontaktní osoba Pavel Havlík, mob.: 608 014 003, tel.: 485 103 039,

web: www.lidovesadyliberec.cz/hudba/index.php

Nástrojové obory: zobcová flétna, klavír, keyboard, kytara, kontrabas, ukulele

Výuka populárního zpěvu

Adresa: Palachova ulice 504/7, Liberec, 46001

Kontakt: Lydie Dostálová-učitelka zpěvu, mob. 724 934 181, web: lydie.wz.cz

Služby: individuální výuka zpěvu, hlasová gymnastika

Hudební škola Yamaha

Adresa: ZŠ Broumovská, Liberec

Kontakt: Kontaktní osoba Pavla Šimková, mob.: 602 404 649,

e-mail: simek.hn@volny.cz, web: www.yamahaskola.cz

Výuka: hra na zobcovou flétnu, hra na akustickou kytaru, Fun Key (Keyboard)

Umělecké činnosti-tanec

Taneční klub Koškovi Liberec

Adresa: Horská 200, Liberec 14, 460 14

Kontakt: Kontaktní osoba Jana Košková, tel.: 484 845 610,

e-mail: tkkoskovi@atlas.cz, web: www.tkkoskovi.net taneční styly: Standardní tance, Latinsko-americké tance

Dance4you Liberec, o. s.

Kontakt: Kontaktní osoba David Erlebach, mob.: 606 647 966,

e-mail: info@dance4you.cz, web: www.dance4you.cz

Taneční styly: hip hop dance, Break dance, Electric boogie

Takt Liberec

Adresa: Aloisina Výšina 629, Liberec 15, 460 15

Kontakt: kontaktní osoba Kateřina Bartoňová, mob.: 777 256 959,

e-mail: katerina.bartonova@seznam.cz, web: www.takt-lbc.com

Taneční styly: Disco Dance, hip hop, R&B, Jazz Dance, Break Dance, Electric Boogie, Funky

A-STYL

Kontakt: kontaktní osoba Jakubcová Lucie, tel.: 723 765 316,

e-mail: jakubcova@astyl.cz, web: www.astyl.cz

Taneční styly: hip hop, funky, house, R'n'B,

Mariam-studio orientálního tance Liberec

Adresa: Tatranská 860, Liberec 1

Kontakt: kontaktní osoba Marie Rambousková, tel.: 603 193 814,

e-mail: info@brisnitanceliberec.cz, web: www.brisnitanceliberec.cz

Studio Farah

Adresa: Sokolská 169/3, Liberec 1

Kontakt: kontaktní osoba Alena Rosenbergová, tel. 775 086 434,

e-mail: studio@farah.cz, web: www.farah.cz

Taneční styl: orientální tanec

Taneční studio MONA

Adresa: Tatranská 860/7, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Martina Homolková, mob.: 603 772 417,

e-mail: info@brisnitancemona.cz, web: www.brisnitancemona.cz

Taneční styl: orientální břišní tanec

Sportovní činnost-cvičení a bojová umění

Abadá capoeira

Kontakt: kontaktní osoba Tomáš Zummer, e-mail: abadalbc@seznam.cz,

mob.: 603 204 093, web: www.liberec.abada.cz

Nisa capoeira

Adresa: Nádraží ČD, hala 1. nástupiště

Kontakt: mob.: 602 137 770, e-mail: nisacapoeira@centrum.cz,

web: nisacapoeira.webzdarma.cz

Centrum prevence zdraví (Taijiquan a Shiatsu)

Adresa: Moskevská 27/14, Liberec 1

Kontakt: Taji tel.: 774 997 335, Shiatsu tel.: 775 997 335,

e-mail: taiji-shiatsu@centrum.cz, web: www.taiji-shiatsu.com

Druhy bojového umění: Taji, Shiatsu

Zanchin Budokan

Adresa: Tatranská 860/7, Liberec3, 460 01

Kontakt: mob.: 776 022 570, e-mail: tystar@seznam.cz,

web: www.budokan-centrum.com

Druhy bojového umění: Aiki Budo, Ju Jutsu, Kobudo, Ken Jutsu, Iai do

SK karate – Shotokan Liberec

Adresa: Frýdlantská 185/6, Liberec 1, 460 01

Kontakt: kontaktní osoba Petra Piskačová, mob.: 603 371 923

Druh sportu: karate

MUSADO Liberec

Adresa: Šamánkova 8, Liberec, 460 01

Kontakt: mob.: 604 411 929, e-mail: musadocz@seznam.cz,

web: www.musadocz.cz

Musado je moderní způsob sebeobránného boje.

BabyBoom Café

Adresa: Tatranská 860/7, Liberec, 46001

Kontakt: tel.: 484 800 848, e-mail: rezervace@babyboomcafe.cz

Druhy cvičení: power jóga, Tae Bo, bodyform, spinning, pilates

TJ Judo club Sakura Liberec

Adresa: Broumovská – 29. ZŠ, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Petr Žižka, mob. 604264083, e-mail: hajek@seznam.cz, web: sakura.dragon.cz

Druhy sportů: judo (dorostenci, dorostenky)

Judo club Liberec

Adresa: Pšeničná 759, Liberec, 46014

Kontakt: kontaktní osoba Jaromír Šťastný, mob. 731547922,

e-mail: jarda@judoclubluberec.cz, web: www.judoclubluberec.cz

Druhy sportů: judo (dorostenci, dorostenky)

Bicom Fight Centrum

Adresa: Na Františku 106/4, Liberec

Kontakt: kontaktní osoba Martin Berka, mob.:774 620 208

Druhy bojových sportů: box, kick box, K-1, thai box

Sportovní činnost-aerobní cvičení

Zuzi Studio

Adresa: Tř. M. Horákové 382, Liberec 4, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 043, mob.: 606 232 242, e-mail: zuzistudio@seznam.cz,
web:www.zuzistudio.cz

Druhy cvičení: pilates, bodyform, fitball, kick box, power jóga, power Slide

Relaxace: masáže, sauna, poradenství, aromaterapie

SpinFit Liberec

Adresa: Jablonecká 21, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel. 485 113 136, mob: 776 723 585, e-mail: info@spinfitecz.cz, web: www.spinfitecz.cz

Druhy cvičení: spinning, kick box aerobic, step aerobic, fit aerobic, pilates, power jóga

Sport aerobic Liberec

Adresa: Nezvalova 872/22, Liberec 15, 460 15

Kontakt: tel.: 485 164 374, web: www.sportaerobicliberec.cz

Druhy cvičení: aerobic, kondiční cvičení

Sportovní činnosti-míčové hry

Tělovýchovná jednota Lokomotiva Liberec

Adresa: Jablonecká 2, Liberec, 460 01

Kontakt: kontaktní osoba Karel Boháč, tel. 485110046,

e-mail: bohac@tj-loko-liberec.cz, web: www.tj-loko-liberec.cz

BK Kondoři Liberec s.r.o.

Adresa: Jeronýmova 574/43, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: e-mail: info@kondori-liberec.cz, web: www.kondori.cz, hlavní trenér mládeže
Dušan Bohunický: mob.: 603 231 219, e-mail: dusan.bohunicky@kondori.cz

Druhy sportů: basketbal (dorostenci)

Vysokoškolský sportovní klub Slavia TU Liberec o. s.

Adresa: Hálkova 6, Liberec I-Staré Město, 46117

Kontakt: kontaktní osoba Jiří Klíma, tel. 486 121 138, mob. 603 232 217,

e-mail: jiri.klima@bct.cz

Druhy sportů: basketbal (dorostenci, dorostenky), floorball (dorostenky), karate (dorostenci, dorostenky), orientační běh (dorostenci, dorostenky), volejbal (dorostenky)

Floorball club Liberec

Adresa: ZŠ Dobiášova, Liberec, 46001

Kontakt: mob. 608 022 239, e-mail: tomas.erben@seznam.cz,

web: www.fbcliberec.cz

Druhy sportů: florbal (dorostenci, dorostenky)

Klub mládeže stolního tenisu Liberec

Adresa: Sosnová 473, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Ivo Petříček, e-mail: ivo.petricek@pslib.cz,

web: www.skstliberec.cz

Druhy sportů: stolní tenis (dorostenci, dorostenky)

Liberecký tenisový klub (LTK Liberec)

Adresa: Fibichova 929, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Zbyšek Panchártek, tel.: 482 429 411,

e-mail: zbpan@sklopan.cz, web: www.ltkliberec.cz

Druhy sportů: tenis (dorostenci, dorostenky)

Sportovní klub stolního tenisu Liberec

Adresa: Ruprechtická 174, Liberec, 46014 Kontakt: e-mail: andreahradecka@c-box.cz druhy sportů: stolní tenis (dorostenci, dorostenky)

VSK Slavia TU Liberec

Adresa: Hálkova 6, 461 17 Liberec

Kontakt: Předseda-Jiří Klíma, tel.: 485 013 301

Sportovní oddíly

Badminton: Zdeněk Kračmar, mob.: 721 870 631, e-mail: zdenek.kracmar@tul.cz, web: slavialiberec-badminton.keli.cz

Basketbal: Jan Urbášek, mob: 605 081 393, e-mail: jan.urbasek@tul.cz, web:www.vskslavialib.cz/basket/

Florbal: Adam Michal, e-mail: slavia-florbal@volny.cz

Horolezectví: Janko Vladimír, tel.: 483 713 781, e-mail: v.janko@iol.cz

Karate: Koloc Bohumil, mob.: 724 209 905

Lyžování: Radim Antoš, e-mail: radim.antos@tul.cz

Orientační běh: Libor Bednařík, mob.: 602 131 266, e-mail: LiBe@post.cz

Volejbal: Martinec Jindřich, e-mail: jindrich.martinec@vslib.cz

FC Slovan Liberec a.s.

Adresa: Na Hradbách 1300, Liberec I-Staré Město, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Libor Kleinů, e-mail: libor.kleibl@preciosa.cz,

web: www.fcslovanliberec.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci, dorostenky)

SK Rapid Pavlovice

Adresa: Letná 247, Liberec, 460 13

Kontakt: kontaktní osoba Dušan Pugner, mob.: 731 732 683,

e-mail: skrapid@volny.cz, web: www.volny.cz/skrapid

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

Sportovní klub Alfa (SK Alfa)

Adresa: Michelský vrch 446/46, Liberec, 46014

Kontakt: kontaktní osoba Jiří Ouředník, tel. 485 134 037,

e-mail: ourednik_jiri@seznam.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

TJ Sokol Ruprechtice

Adresa: Staškova 13, Liberec, 46014

Kontakt: Máchal Jaroslav-hlavní trenér, mob.: 606 610 682,

e-mail: ja.machal@tiscali.cz, web:ruprechtice.com druhy sportů: fotbal (dorostenci)

Vojenská tělovýchovná jednota Ještěd Liberec

Adresa: Štefánikovo nám. (VÚ 6793), Liberec, 46124

Kontakt: kontaktní osoba Radek Černý, tel. 485 110 019,

e-mail: kderynrec@seznam.cz

Druhy sportů: fotbal (dorostenci)

Sportovní činnosti-atletika

Atletický běžecký klub ABK Liberec

Adresa: Masarykova 21, Liberec, 46001

Kontakt: tel. 485109260, mob.603877216, e-mail: graf@graf.cz

Druhy sportů: lehká atletika (dorostenci, dorostenky)

Atletický klub AC Slovan Liberec, o. s.

Adresa: Jeronýmova 570/22, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Ivana Troníková, e-mail: atletika.lib@volny.cz,

web: www.atletikaliberec.cz druhy sportů: lehká atletika (dorostenci, dorostenky)

TJ Slavia Liberec

Adresa: Zhořelecká 38, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 482 710 900

Sportovní oddíly

Lehká atletika (dorostenci, dorostenky)-Polák Zdeněk,

Plavání (dorostenci, dorostenky) Jaroslava Nýčová – hlavní trenérka,

Sportovní klub moderní gymnastiky Liberec

Adresa: Lounská 499/9, Liberec, 46007

Kontakt: tel.: 606 461 378, e-mail: jirinka499@volny.cz, web: skmgliberec.blog.cz

Druhy sportů: gymnastika (dorostenky)

Oddíl sportovní gymnastiky v Liberci

Adresa: Jeronýmova 570/22, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Dalibor Pietschmann, mob.: 602 411 221,

e-mail: gymnastika.liberec@seznam.cz, web: gymnastikaliberec.webnode.cz

Sportovní činnosti-zimní sporty

SK Ještědská Liberec

Adresa: Ještědská 354, Liberec, 46008

Kontakt: kontaktní osoba Jindřich Pešek, mob. 602 292 334,

e-mail: info@skjested.cz

Druhy sportů: alpské lyžování (dorostenci, dorostenky), běh na lyžích (dorostenci, dorostenky), horolezectví (dorostenci)

Sportovní klub SC GEOS Liberec

Adresa: Šimáčkova 449, Liberec, 46001

Kontakt: e-mail: info@geosagt.cz

Druhy sportů: Běh na lyžích (dorostenci, dorostenky), vodní sport (dorostenci, dorostenky)

TJ Dukla Liberec

Adresa: Jeronýmova 522 Liberec, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Pavel Benc, mob. 724 167 642, web: www.duli.hex.cz

Druhy sportů: Alpské lyžování (dorostenci, dorostenky), běh na lyžích (dorostenci, dorostenky), bojový sport (dorostenci, dorostenky)

Bruslařský klub Variace Liberec

Adresa: Jeronýmova 494/20, Liberec VII-Horní Růžodol, 46007

Kontakt: kontaktní osoba Vladislav Černohous, tel.: 482 464 309, mob.: 602411141, e-mail: houscern@volny.cz, web: www.variace.net

Druhy sportů: Krasobruslení (dorostenci, dorostenky)

Klub sportovního bruslení Liberec

Adresa: Františkovská 132, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Rudolf Folke, tel. 485 105 313

Druhy sportů: Rychlobruslení (dorostenci, dorostenky)

Bílí Tygři Liberec, s.r.o.

Adresa: Jeronýmova 494/20, Liberec, 460 07

Kontakt: e-mail: klub@hcbilitygri.cz, web: www.hcbilitygri.cz, sportovní sekretář Karel Hornický, tel.: 488 048 341, e-mail: hornicky@hcbilitygri.cz

Druhy sportů: Lední hokej (dorostenci)

Sportovní činnosti-ostatní sporty

Sportovní plavecký klub Liberec

Adresa: Tržní nám. 1338, Liberec, 46001

Kontakt: kontaktní osoba Zdeňka Šafránková, mob.: 728 681 458,

e-mail: spoji@seznam.cz

Druhy sportů: Plavání (dorostenci, dorostenky)

Aqua Plastkov Liberec (potápěčský klub)

Adresa: Chelčického 16, Liberec, 460 05

Kontakt: kontaktní osoba Emil Špidlen, tel: 485 104 596, mob.: 723 292 295,

e-mail: aquaplastkov@volny.cz

Jezdecký klub Sever Liberec

Adresa: Puškinova 19, Liberec XXIV-Pilínkov, 46008

Kontakt: kontaktní osoba Milan Koráb, tel. 485 103 176, mob. 737 879 311

Druhy sportů: Jezdectví (dorostenci, dorostenky)

Jezdecký klub Liberec

Adresa: V Zátočině 28, Liberec, 46011

Kontakt: kontaktní osoba Jana Bendíková, e-mail: jkendikova@kendik.cz,
web: www.jkliberec.estranky.cz

Druhy sportů: Jezdectví (dorostenci, dorostenky)

TJ Dynamo Liberec o. s.

Kontakt: Kuželkářský klub: kontaktní osoba Miroslav Jireš,

e-mail: dynamo.liberec@seznam.cz, web: www.dynamoliberec.wz.cz

Lukostřelecký klub: kontaktní osoba Emil Weiss, mob. 604 650 101,

e-mail: emil.w@seznam.cz, web: www.lukostrelbaliberec.cz

Druhy sportů: Kuželky (dorostenci, dorostenky), lukostřelba (dorostenci, dorostenky)

TJ Slovan Liberec

Adresa: Široká 2, Liberec, 46105

Kontakt: kontaktní osoba Miloslav Ulihrach, tel. 485 105 473

Druhy sportů: Box (dorostenci), tenis (dorostenci, dorostenky)

Golf club Liberec

Adresa hřiště: Heřmánkova 420, Liberec – Machnín, 460 14

Kontakt: tel. Recepce klubu: 482 772 711, vedení: 602 282 208,

e-mail: club@gc-liberec.cz, TCM (tréninkové centrum mládeže)-Hlavní trenér Leoš Patka
tel. 603 781 772

Kulturní zařízení

Divadlo F. X. Šaldy

Adresa: nám. Dr. E. Beneše 22, Liberec, 460 01

Kontakt: e-mail:saldovo-divadlo@saldovo-divadlo.cz, web:www. saldovo-divadlo.cz

Malé divadlo

Adresa: Zhořelecká ul. 5, 460 37 Liberec 1 Kontakt: správa divadla – tel.: 485 104 188

Naivní divadlo

Adresa: Moskevská 18, Liberec 1, 460 31

Kontakt: tel.: 485 253 677, e-mail: naive.theatre@oasanet.cz,

web: www.naivnidivadlo.cz

Dům kultury Liberec

Adresa: Soukenné nám. 613, Liberec 4, 460 01

Kontakt: tel.: 48 53 43 111, e-mail: dk.lbc@pvtnet.cz, web: www.dkliberec.cz

Možnosti kulturního vyžití: kurzy, plesy, koncerty, výstavy

Lidové sady Liberec

Adresa: Lidové sady 425/1, Liberec 1 – Staré město, 460 01

Kontakt: Sál Lidové sady-tel.: 485 103 015, e-mail: spol@lidovesadyliberec.cz, web: www.lidovesadyliberec.cz

Krajská vědecká knihovna

Adresa: Rumjancevova 1362, Liberec 1, 460 53

Kontakt: tel: 482412111, e-mail: library@kvkli.cz, web: www.kvkli.cz

Zoologická zahrada Liberec

Adresa: Masarykova 1347, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 482 710 617, e-mail: info@zooliberec.cz, web: www.zooliberec.cz

Botanická zahrada

Adresa: Purkyňova 3, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485 252 811, e-mail: botangarden@volny.cz,

web: www.botanickazahradaliberec.cz

Severočeské muzeum

Adresa: Masarykova 11, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485 246 111, e-mail: muzeumlb@muzeumlb.cz,

web: www.muzeumlb.cz

Oblastní galerie

Adresa: U tiskárny, Liberec 1, 460 01

Kontakt: tel: 485 106 325, e-mail: oblgal@ogl.cz, web: www.ogl.cz

Areály a jiné prostory pro sportovní vyžití

Bazén Liberec

Adresa: Tržní nám. 1338, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 485 103 010, tel. – wellness: 485 103 013, e-mail: jss@bazen-info.cz, web: bazen-info.cz

Možnosti sportovního vyžití: plavecký bazén, spinning, aerobic, bodyform, Step aerobic, zdravotní cvičení, power jóga, pilates, fitcentrum

Tipspost aréna

Adresa: Jeronýmova 570/22, Liberec 7, 460 07

Kontakt: tel.: 488 048 121, e-mail: info@tipsportarena.cz,

web: www.tipsportarena.cz

Možnosti sportovního vyžití: bowling, tenis, badminton, ricochet, stolní tenis, střelnice, veřejné bruslení

Fitness

Adresa: nám. Českých bratří 36, Liberec, 460 01

Kontakt: mob.: 777 123 167

Cardiofitness Palác Syner

Adresa: Rumunská 655/9, Liberec, 460 01

Kontakt: tel.: 48 612 34 11, web: www.fitnesscentra.cz/CardioLiberec

Možnosti sportovního vyžití: posilovna, ricochet, osobní trenérství, bowling, bojové sporty, aerobik, jóga, spinning

P Bowling s.r.o.

Adresa: Masarykova 1320, Liberec 1, 460 01

Kontakt: mob.: 731 284 574, e-mail: info@hpbowling.cz, web: www.hpbowling.cz

Možnosti sportovního vyžití: bowling, šipky, stolní fotbal, kulečnick

Skate park Liberec

Skate park Liberec se nachází v Barvířské ulici na parcele sousedící s hřištěm základní školy.

Skate park je plně vybavený areál pro využití sportovních aktivit mládeže. Především je využíván příznivci skateboardingu, in-line bruslí a snakeboardu. Ve skatu parku se nachází 16

překážek, např. minirampa, funbox, bang a jiné překážky.

Sportovní areál Ještěd, a. s.

Adresa: Jablonecká 41, 460 01 Liberec 5

Kontakt: tel.: 482 777 362, web: www.jested.liberec.cz

Areály: SKIAREÁL Ještěd, běžecký areál Vesec

Zábavní střediska

Centrum Babylon Liberec

Adresa: Nitranská 1, Liberec, 460 12

Kontakt: web: www.centrumbabylon.cz

Možnosti vyžití: Aquapark, Lunapark, IQ park, Labyrint, Wellness centrum, Bowling, Laser Game

Informační centra pro mládež

V-klub

Adresa: Ul. 5. května 36, Liberec 1, 460 01

Kontakt: mob.: 602 477 287, e-mail: vklub@ddmliberec.cz,

web: vklub.ddmliberec.cz

V-klub je otevřený klub pro mládež od 12-ti let. Kromě informačních služeb klub poskytuje i možnosti pro trávení volného času.

Možnosti aktivit: biliár, stolní fotbálek, šipky, deskové hry, četba časopisů, internet. Dále je zde možnost uspořádat si vlastní uměleckou akci pro veřejnost. K dispozici je podium, hudební aparatura